

รายงานการวิจัย

การศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการในการพัฒนาหมู่บ้านใน
พื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

The Study of the Need for Academic Services for Village
Development in The Target Area with The Need for
Intensive Development in Phetchabun According to The
Relationship Mission of Phetchabun Rajabhat University

รัตดา สำราญพันธุ์
สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2562

รหัสโครงการสัญญาเลขที่ PCRU_2562_I014

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการในการพัฒนาหมู่บ้านใน
พื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

The Study of the Need for Academic Services for Village
Development in The Target Area with The Need for
Intensive Development in Phetchabun According to The
Relationship Mission of Phetchabun Rajabhat University

รัตดา สำราญพันธุ์ ฝ่ายบริการวิชาการ
สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ทุนอุดหนุนงานวิจัยงบประมาณเงินรายได้ โดย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ประเภทโครงการวิจัยสนับสนุนวิจัยสถาบัน ประจำปีงบประมาณ 2562

ชื่องานวิจัย	การศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้วิจัย	รัตดา สำราญพันธุ์
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ อินทรประไพ
หน่วยงาน	สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีเสร็จวิจัย 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการในการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปกำหนดเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง และใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการวางแผนและวางกรอบแนวทางการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ประชากรในหมู่บ้านที่ต้องการพัฒนาอย่างเร่งด่วน อันดับที่ 1 (ล่าหลัง) จำนวน 2 หมู่บ้าน โดยใช้ข้อมูลจากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน จากการเปิดตารางสุทธของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) คือ กลุ่มตัวอย่าง หมู่ที่ 1 บ้านวังซอน ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 270 คน และกลุ่มตัวอย่าง หมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 222 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 492 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลแสดงผลในสถิติพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการรับบริการวิชาการในการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์พบว่า กลุ่มหมู่ที่ 1 บ้านวังซอน ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดโครงการบริการวิชาการ คือ โครงการด้านการเกษตร ประชากรมีความต้องการด้านการบริหารจัดการดิน/ปุ๋ย/น้ำ มากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการตรวจคุณภาพ/ดิน/น้ำ/อาหาร/สารตกค้างผลผลิตทางการเกษตร โครงการด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม มีความต้องการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้เป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชน ส่วนโครงการด้านสาธารณสุข/สุขภาพ มีความต้องการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้มีความปลอดภัยเป็นอันดับแรก ด้านโครงการอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริที่ต้องการมากที่สุด คือ โครงการพัฒนาด้านการเกษตร รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ โครงการด้านการท่องเที่ยว มีความต้องการเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือด้านการศึกษาเส้นทางท่องเที่ยว ส่วนโครงการด้านการศึกษามีความต้องการสูงสุดในด้านการใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านการจัดการสถานศึกษาให้มีความพร้อมต่อการจัดการศึกษา ด้านระยะเวลาที่ต้องการรับบริการมากที่สุด คือจำนวน 1 วัน เป็นช่วงวันหยุด เสาร์ – อาทิตย์ ในช่วงเวลา ช่วงเช้า 08.00 น. – 12.00 น. ส่วนประชากรหมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดโครงการบริการวิชาการ คือ โครงการด้านการเกษตร ประชากรมีความต้องการด้านการบริหารจัดการดิน/ปุ๋ย/น้ำ มากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม/มลพิษ/การจัดการขยะ/การจัดการชุมชน

(ก)

โครงการด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม มีความต้องการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้เป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชน ส่วนโครงการด้านสาธารณสุข/สุขภาพ มีความต้องการด้านการดูแลสุขภาพห่างไกลโรคเป็นอันดับแรก ด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ความต้องการมากที่สุด คือโครงการพัฒนาด้านการเกษตร รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ โครงการด้านการท่องเที่ยว มีความต้องการเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือด้านการศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยว ส่วนโครงการด้านการศึกษาที่มีความต้องการสูงสุดในการใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน/การจัดการหลักสูตร ด้านระยะเวลาที่ต้องการรับบริการมากที่สุด คือจำนวน 1 วัน เป็นช่วงวันหยุด เสาร์ – อาทิตย์ ในช่วงเวลา ช่วงเช้า 08.00 น. – 12.00 น.

คำสำคัญ : ความต้องการ โครงการบริการวิชาการ พันธกิจสัมพันธ์

Title	The Study of the Need for Academic Services for Village Development in The Target Area with The Need for Intensive Development in Phetchabun According to The Relationship Mission of Phetchabun Rajabhat University
Researcher	Mrs. Radda Samranpun
Advisor	Assistant Professor Dr. Suwat Intarapraphai
Affiliation	Research and Development Institute Phetchabun Rajabhat University Year 2020

Abstract

This research aimed to study the demand for academic services in The Target Area with The Need for Intensive Development in Phetchabun According, to the relationship mission of Phetchabun Rajabhat University. Moreover, the study's information can be used to define a project or activity to satisfy the community's needs and support planning and layout a framework for conducting academic services according to Phetchabun Rajabhat University's mission for local development. The sample in this study was two villages in urgent need of development, using data from village level basis. From the formula table of Taro Yamane, the first sample consisted of 270 people from Moo 1, Ban Wang Khon, Tad Kloi Sub-district, Lom Kao District, Phetchabun Province, and the second sample consisted of 222 people from Moo 7, Ban Pak Huay Dan, Bung Khla Sub-district, Lom Sak District, Phetchabun Province. The entire sample group was 492 people. This research was exploratory research using the accidental sampling method. The results were analyzed and displayed in descriptive statistics, i.e., frequency, percentage.

From the research of the demand for academic services in village development in the target area of Phetchabun Province, it was found that The first sample group, Moo 1 , Ban Wang Khon, Tad Kloi Sub-district, Lom Kao District, Phetchabun Province, there is a need for the universities to organize academic service programs in the following order. In the agricultural projects, the villagers firstly need the management of soil/ fertilizer/ water. They also needed quality testing/ soil/ water/ food/ residue of agricultural products. For their career and extra income, there is a need for additional occupations to increase their revenue first and followed by community products development. Public health/health project, there is a need for environmental management in the community to be safe first. The

most desired Royal Initiative Project is the agricultural development project followed by the development of water sources. Tourism projects have the highest demand for tourism environmental management, followed by the study of tourism routes. Finally, educational projects have the highest demands on computer/ internet/ technology use, followed by educational institutions' management to be ready for education. The time required to receive the service is one day during the weekends on Saturday and Sunday during the morning time 08.00 - 12.00.

The second sample is Moo 7, Ban Pak Huay Dan, Bung Khla Sub-district, Lom Sak District, Phetchabun Province. There is a requirement for the university to organize academic service programs as follows: Agricultural projects, the population has the highest soil/ fertilizer/ water management needs followed by environmental quality management/ pollution/ waste management/ community management. For their career and extra income, there is a need for additional occupations to increase their income first, followed by the product development community. Public health/health project, there is a need for health care away from disease first. The most desired royal initiatives are agricultural development projects followed by water resources development. Tourism projects have the highest demand for tourism environmental management, followed by the study of tourism routes. Finally, educational projects have high demands on computer/ internet/ technology followed by the teaching management/ curriculum management. The most time required to receive the service is one day during the weekends, Saturday - Sunday during the morning time 8:00-12:00.

Keywords: Requirement, Academic Service Project, Relationship mission

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยคำแนะนำต่างๆ จากผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากประชากรของหมู่ที่ 1 บ้านวังขอน ตำบลตาตกลอย อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ และประชากรของหมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลป่งคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่สละเวลาตอบแบบสอบถาม รวมถึงให้ข้อเสนอแนะต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา บุคลากรของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำให้แก่ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจน์ คุ่มทรัพย์ อาจารย์เจษฎาพร ปาคำวัง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์อินทรประไพ เป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความกรุณาเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัย และเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบประเมินเครื่องมือวิจัยขอขอบพระคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

รัตดา สำราญพันธุ์

ธันวาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย	2
1.4 กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.6 ประโยชน์ของการวิจัย	4
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	
2.1 ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	5
2.2 ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)	6
2.3 แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565)	9
2.4 ระบบกลไกงานบริการวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	10
2.5 ข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค ปี พ.ศ. 2560	14
2.6 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงานบริการวิชาการ	16
2.7 การบริหารเชิงระบบตามวงจร PDCA	19
2.8 ทฤษฎีความต้องการ	20
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย	27
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.5 วิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการวิจัย

4.1 สถานภาพ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามหมู่ที่ 1 บ้านวังขอน ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์	33
4.2 หัวข้อการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	36
4.3 ช่วงเวลาการให้บริการวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	39
4.4 ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ – ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการวิชาการเพิ่มเติม	40
4.5 สรุปผล	40
4.6 สถานภาพ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม หมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์	41
4.7 ส่วนที่ 2 หัวข้อการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	43
4.8 ส่วนที่ 3 ช่วงเวลาการให้บริการวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	46
4.9 ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ – ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการวิชาการเพิ่มเติม	47
4.10 สรุปผล	47

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย หมู่ที่ 1 บ้านวังขอน ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์	49
5.2 สรุปผลการวิจัย หมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์	50
5.3 อภิปรายผล	51
5.4 ข้อเสนอแนะ	53

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ก แบบสอบถาม

ข แบบประเมิน

ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ขั้นตอนและการปฏิบัติตามระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม	13
2.2 จำนวนหมู่บ้านตามระดับการพัฒนา ปี 2560 ระดับจังหวัดเพชรบูรณ์ เขตภาคเหนือ	15
3.1 จำนวนของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	29
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	33
4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	34
4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษา	34
4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	35
4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้	35
4.6 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการเกษตร	36
4.7 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม	36
4.8 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านสาธารณสุข/สุขภาพ	
4.9 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 8 ประเภท	37
4.10 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการท่องเที่ยว	37
4.11 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการศึกษา	38
4.12 จำนวนและร้อยละช่วงวันที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ	38
4.13 จำนวนและร้อยละช่วงเวลาชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ	39
4.14 จำนวนและร้อยละระยะเวลาที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ	39
4.15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	39
4.16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	41
4.17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษา	41
4.18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	42
4.19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้	42
4.20 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการเกษตร	43
4.21 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม	43
4.22 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านสาธารณสุข/สุขภาพ	44
4.23 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 8 ประเภท	44
4.24 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการท่องเที่ยว	44
4.25 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการศึกษา	45
4.26 จำนวนและร้อยละช่วงวันที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ	45
4.27 จำนวนและร้อยละช่วงเวลาชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ	46
4.28 จำนวนและร้อยละระยะเวลาที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ	47

(ซ)

สารบัญรูป

ตารางที่	หน้า
2-1 แนวทางการดำเนินการเพื่อทำงานให้เข้าเป้าในการพัฒนาท้องถิ่นในท้องถิ่น	7
2-2 การจำแนกการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น	8
2-3 รูปแบบกิจกรรมโครงการพัฒนาท้องถิ่น	8
2.4 ระบบการบริการทางวิชาการแก่สังคม	12

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริการวิชาการแก่สังคมเป็นภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยทุกแห่ง ที่สถาบันอุดมศึกษาต้องให้บริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การวิเคราะห์ การทดสอบ การตรวจสอบ การบริการด้านการศึกษา การวิจัย การสำรวจ การวางแผน การจัดการ การวางระบบ ออกแบบ ประดิษฐ์ การจัดการฝึกอบรม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการทั้งในรูปแบบการเก็บค่าลงทะเบียนและแบบให้เปล่า และบริการอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 หมวดที่ 1 มาตรา 7 ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยาเพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชนมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมี วัตถุประสงค์ให้การศึกษาส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงทำการสอน วิจัย ให้บริการวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ, 2547)

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ได้ดำเนินงานตามตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ตามพันธกิจที่สำคัญ 5 พันธกิจหลัก คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการวิชาการ การบริหารจัดการ มหาวิทยาลัย และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับท้องถิ่นทุกภาคส่วนนั้น ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการที่จะสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ยกระดับความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาและเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน ซึ่งจาก KPI หลักของยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยต้องมีฐานข้อมูลปัญหาและความต้องการของชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบของมหาวิทยาลัยเพื่อมหาวิทยาลัยสามารถเข้าไปสนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาชุมชนได้

งานบริการวิชาการแก่สังคมที่สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริง เป็นภารกิจหนึ่งที่มหาวิทยาลัยต้องมีการแผนงานและหาแนวทางการดำเนินที่สอดคล้องกับปัญหาของชุมชน การวางกลยุทธ์และผู้รับผิดชอบได้ตรงกับพื้นที่เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด ชุมชนได้รับการบริการ ลดปัญหาของชุมชน ส่งผลให้ชุมชนเกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสมนั้น ย่อมเป็นสิ่งที่มีมหาวิทยาลัยควรเร่งดำเนินการและการดำเนินงานบริการวิชาการที่มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริงและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันนั้น จำเป็นอย่างยิ่งต้องศึกษาข้อมูลและบริบทแวดล้อมของพื้นที่เป้าหมายนั้นๆ เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถเข้าถึงชุมชนได้รับทราบความต้องการจากชุมชนโดยตรง มุ่งเน้นการบริการที่สร้างประโยชน์และความเข้มแข็งให้ชุมชนอย่างต่อเนื่องในระยะยาว ชุมชนเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างพอเพียงและ

เพียงพอ และการดำเนินงานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่จะสามารถเข้าถึงต้นตอของปัญหาในชุมชนตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะเวลา 20 ปี นั้นต้องอาศัยข้อมูลที่มาจากชุมชนโดยตรง ซึ่งข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) เป็นข้อมูลที่แสดงถึงสภาพความเป็นอยู่พื้นฐานคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้านในด้านต่าง ๆ ข้อมูล กชช. 2ค นี้ จะทำให้ทราบสภาพโดยทั่วไปของหมู่บ้าน การทำงาน รายได้ สุขภาพอนามัยด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน และมหาวิทยาลัยสามารถนำข้อมูลดังกล่าวนี้มาใช้ประกอบเพื่อหาแนวทางการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเพื่อให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งแต่ละหมู่บ้านที่ผ่านการสำรวจจะถูกจัดลำดับเพื่อให้ทราบว่าหมู่บ้านใดที่ต้องเร่งรัดพัฒนา โดยจังหวัดเพชรบูรณ์ได้มีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานและมีหมู่บ้านที่ต้องการพัฒนาอย่างเร่งด่วน อันดับที่ 1 (ล่าหลัง) ทั้งสิ้น 28 หมู่บ้าน (กรมการพัฒนาชุมชน.2560) ที่มหาวิทยาลัยสามารถเข้าไปมีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น สร้างผลสัมฤทธิ์ให้เป็นรูปธรรมสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์ได้

ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญในการดำเนินงานบริการวิชาการตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยการดำเนินงานตามขั้นตอนระบบและกลไกของงานบริการวิชาการและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง จึงต้องทำการสำรวจความความต้องการของชุมชนต่อการรับบริการวิชาการในชุมชนตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ดังกล่าว ตลอดจนทำการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการในการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา

หมู่บ้านตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ที่มีความต้องการเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1 (ล่าหลัง) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 28 หมู่บ้าน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. หัวข้อปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนของหมู่บ้าน
2. หัวข้อหรือประเภทกิจกรรมที่หมู่บ้านต้องการให้มหาวิทยาลัยลงพื้นที่ให้บริการวิชาการ
3. ช่วงเวลาการให้บริการวิชาการ
4. ความต้องการด้านอื่นๆ ข้อเสนอแนะที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

1.3.3 ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ศึกษาได้แก่ ประชากรในหมู่บ้านตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ที่มีความต้องการเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1 (ล่าหลัง) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) ประชากร ที่ใช้สำหรับการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ประชากรที่กำหนดครั้งนี้ได้แก่ ประชากรที่อยู่ในชุมชนที่ต้องเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1 (ลำดับ) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) จำนวน 2 หมู่บ้าน ได้แก่

- หมู่ที่ 1 บ้านวังขอน ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า จำนวน 831 คน
- หมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จำนวน 502 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ทำการเปิดตารางสุทธของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

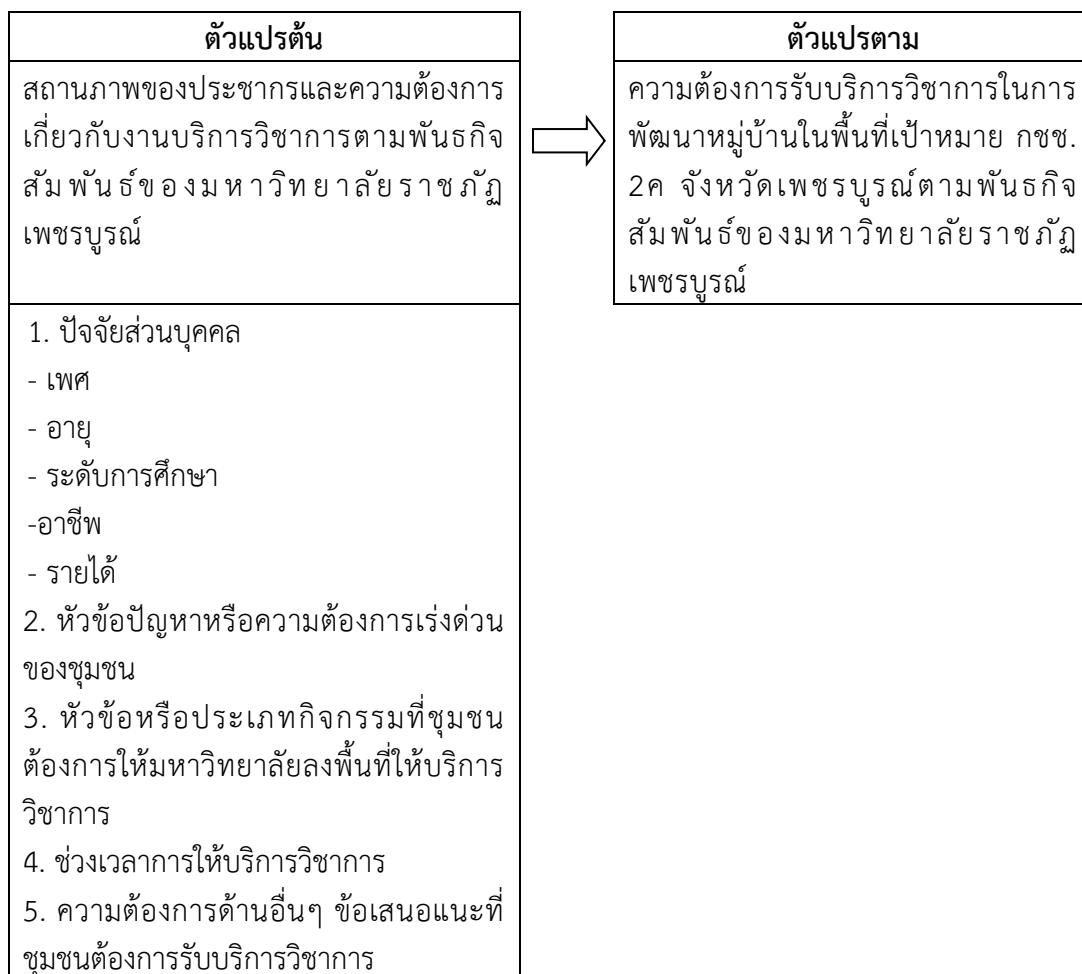
- หมู่ที่ 1 บ้านวังขอน ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า จำนวน 270 คน
- หมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จำนวน 222 คน

1.3.4 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาการศึกษา คือ เดือนกุมภาพันธ์ – กันยายน 2562

1.4 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

ศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการในการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริการวิชาการ หมายถึง การบริการทางวิชาการแก่สังคมโดยการเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ตามความถนัด การให้บริการวิชาการอาจให้เปล่าโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรืออาจคิดค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม โดยการให้ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาทางวิชาการ การอบรม การจัดประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ ทำวิจัยเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ หรือเพื่อชี้แนะสังคม จุดเน้นหรือประเด็นซึ่งนำการบริการวิชาการที่กำหนดพื้นที่ไว้เพื่อเกิดประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน

ความต้องการในการรับบริการวิชาการ หมายถึง ความต้องการหรือการให้ความสำคัญในประเด็นของการให้บริการวิชาการมีให้ต่อผู้รับบริการวิชาการตามเนื้อหาของผู้รับผิดชอบโครงการจัดขึ้น

พื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค หมายถึง พื้นที่ในชุมชนตามข้อมูลพื้นฐานและมีหมู่บ้านที่ต้องการพัฒนาอย่างเร่งด่วน อันดับที่ 1 (ลำดับ) ของพัฒนาการจังหวัดเพชรบูรณ์ ประจำปี พ.ศ. 2560

พันธกิจสัมพันธ์ หมายถึง โครงการหรือกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยกับองค์กรชุมชนร่วมคิดและร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน มีการใช้ความรู้หรือเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เกิดประโยชน์ร่วมกันและเกิดผลกระทบที่ดีต่อสังคมที่ประเมินได้

1.6. ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ผลความต้องการรับบริการวิชาการที่มาจากความต้องการของชุมชน/หมู่บ้านอย่างแท้จริง
2. มหาวิทยาลัยมีข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถกำหนดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง
3. มหาวิทยาลัยมีข้อมูลความข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและวางกรอบแนวทางการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

เบทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล แนวความคิด ทฤษฎี และผลงานการศึกษาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
2. ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)
3. แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565)
4. ระบบกลไกงานบริการวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
5. ข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค ปี 2560
6. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงานบริการวิชาการ
7. การบริหารเชิงระบบตามวงจร PDCA
8. ทฤษฎีความต้องการ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2514 โดยนายจำรูญ ปิยัมปุตระ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ร่วมกับพ่อค้าประชาชนและสมาชิกผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ทำหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอจัดตั้งวิทยาลัยครูขึ้น บนพื้นที่ 856 ไร่ 3 งาน 57 ตารางวา บริเวณถนนสระบุรี-หล่มสัก ตำบลสะเดียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วอนุมัติให้สร้างวิทยาลัยครูขึ้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยประกาศตั้งเมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2516 และได้แต่งตั้งให้นายน้อย สีป้อ อาจารย์เอกวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก มารักษาราชการในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2516 และได้รับนักเรียนรุ่นแรกในปีการศึกษา 2519 โดยรับผิดชอบการศึกษาในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์และจังหวัดพิจิตร

พ.ศ. 2535 กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ และพระองค์ท่านก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานนามว่า “สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์” ซึ่งมีแนวโน้มจะต้องปรับเปลี่ยนสภาพให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ มาตรา 7 คือให้สถาบันราชภัฏเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นกรมในกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นสถาบันการศึกษาและวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาทางวิชาการและการวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตครู ส่งเสริมวิทยฐานะครูและบุคลากรประจำการ

พ.ศ. 2538 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้ลงพระปรมาภิไธยประกาศในราชกิจจานุเบกษาและเริ่มใช้พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2538

พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏมีผลบังคับใช้ ทำให้สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์เปลี่ยนสถานภาพเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์” โดยสมบูรณ์

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยส่วนราชการภายใน จำนวน 10 หน่วยงาน ได้แก่

- (1) คณะครุศาสตร์
- (2) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- (3) คณะวิทยาการจัดการ
- (4) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (5) คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- (6) สำนักงานอธิการบดี
 - กองกลาง
 - กองนโยบายและแผน
 - กองพัฒนานักศึกษา
- (7) สำนักส่งเสริมวิชาการและการงานทะเบียน
- (8) สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (9) สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
- (10) สถาบันวิจัยและพัฒนา

ดำเนินงานตามพันธกิจหลักในมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 โดยมีวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สืบสานคงอยู่ตลอดไป ดังเอกลักษณ์ที่ได้ประกาศไว้ คือ “มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เป็นแหล่งองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น” ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยตั้งอยู่เลขที่ 83 หมู่ 11 ถนนสระบุรี-หล่มสัก ตำบลสะเดียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000 โทรศัพท์ 0-5671-7100 โทรสาร 0-5671-7110 เว็บไซต์ www.p cru.ac.th (แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561-2565))

2.2 ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

มหาวิทยาลัยราชภัฏน้อมนำพระราโชบายด้านการศึกษาในการเป็นสถาบันการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยจัดทำยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ขึ้น ต่อมาได้มีการทบทวนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2561 โดยการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 38 แห่ง มี 4 ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครู

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับคุณภาพการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการ

โดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องด้านงานบริการวิชาการ หรือเรียกอีกอย่างคือ พันธกิจสัมพันธ์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น

รูปที่ 2-1 แนวทางการดำเนินการเพื่อทำงานให้เข้าเป้าในการพัฒนาท้องถิ่นในท้องถิ่นตน

รูปที่ 2-2 การจำแนกการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น

รูปที่ 2-3 รูปแบบกิจกรรมโครงการพัฒนาท้องถิ่น

ซึ่งเป้าหมายการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น มี 4 เป้าหมาย คือ 1) ด้านเศรษฐกิจ 2) ด้านสังคม 3) ด้านสิ่งแวดล้อม 4) ด้านการศึกษา และมีโครงการหลัก คือ 1) โครงการจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) ของพื้นที่บริการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยตัดสินใจในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นตามบทบาทและศักยภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) โครงการติดต่อทางปัญญา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน (บ่มเพาะประชาชนให้พร้อมด้วยคุณลักษณะ 4 ประการ 3) โครงการส่งเสริมสุขภาวะชุมชน เพื่อสร้างความสุขมวลรวมชุมชน (ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 -2579))

2.3 แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565)

งานบริการวิชาการ หรือเรียกตามแผนยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 -2579) ว่าพันธกิจสัมพันธ์ สืบเนื่องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 3 มาตรา 14 กำหนดให้มหาวิทยาลัยปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองเพื่อรองรับโจทย์ในการพัฒนากำลังคนเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางได้ภายในระยะ 20 ปี ที่มุ่งเน้นให้มหาวิทยาลัยราชภัฏดำเนินงานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้ศาสตร์พระราชาและมุ่งเน้นการผลิตและพัฒนาครู รวมทั้งยกระดับคุณภาพการศึกษา และมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์จึงจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565) เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) และได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยให้ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการดำเนินงาน การเปลี่ยนแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์โดยอิงความรู้ตามศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและสืบสานศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครูที่มีมาตรฐานวิชาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มคุณภาพบัณฑิตให้มีสมรรถนะตามบริบทที่เปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนางานวิจัย นวัตกรรมสู่การสร้างมูลค่าและการใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาสังคมตามศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาการบริหารจัดการองค์กรด้วยหลักธรรมาภิบาล

ซึ่งงานบริการวิชาการหรือพันธกิจสัมพันธ์อยู่ในยุทธศาสตร์ที่ 1 เป็นการดำเนินงานบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยอิงความรู้ตามศาสตร์พระราชาเพื่อเป็นแนวทางในการที่จะพัฒนาท้องถิ่นใน 4 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการศึกษา

เพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 และมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 และมีนโยบาย กรอบ ทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจที่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและ

ท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์จึงกำหนดนโยบายสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยกำหนดเป็นนโยบายตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อพัฒนาท้องถิ่นระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ซึ่งในด้านงานบริการวิชาการ หรือพันธกิจสัมพันธ์ที่อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น สภามหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายตามยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี ไว้ดังนี้

สร้างความเท่าเทียมกันในสังคมและความเข้มแข็งชุมชนท้องถิ่น พร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์เป็นรากฐานพัฒนาที่มั่นคง

- (1) ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อยกระดับเศรษฐกิจของท้องถิ่น
- (2) ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาสังคมและท้องถิ่น
- (3) ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ป่าของท้องถิ่น
- (4) จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมะขามหวานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน
- (5) ปรับปรุงและพัฒนาภูมิทัศน์ให้เป็นมหาวิทยาลัยแห่งการเรียนรู้
- (6) มุ่งเน้นให้ทุกคณะมีส่วนร่วมในโครงการประชารัฐเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์มีนโยบายการพัฒนางานบริการวิชาการที่ผลักดันให้มีการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์กับการเรียนการสอนและการวิจัยโดยน้อมนำแนวพระราชดำริมาบูรณาการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ดังนี้

- (1) มุ่งเน้นบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
- (2) พัฒนาศักยภาพชุมชนและผู้ประกอบการใหม่ด้วยศาสตร์พระราชา และ Thailand 4.0
- (3) พัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น
- (4) สนับสนุนเผยแพร่ผลงานการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์และงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่สาธารณชน
- (5) มุ่งมั่นในการบริการทางวิชาการที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของสังคม
- (6) สนับสนุนผลักดันให้ทุกหน่วยงานมีโครงการพันธกิจสัมพันธ์ที่น้อมนำแนวพระราชดำริมาบูรณาการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน (แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2561-2565))

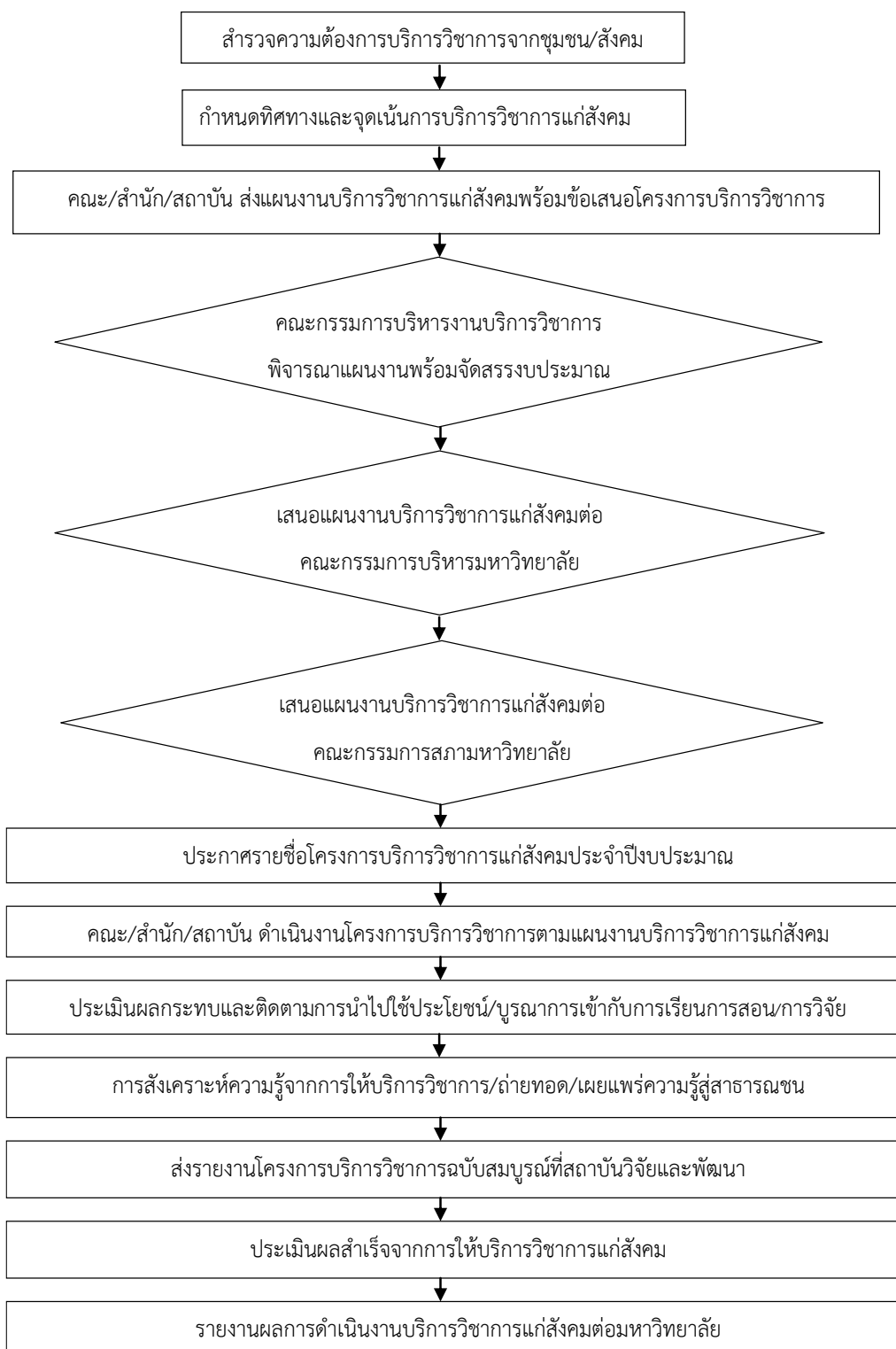
2.4 ระบบกลไกงานบริการวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีการบริหารจัดการงานบริการวิชาการในรูปแบบคณะกรรมการบริหารงานบริการวิชาการ ทำหน้าที่กำหนดแนวนโยบาย ระเบียบ ประกาศและระบบและกลไกอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กำหนดหลักเกณฑ์ พิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการบริการ

วิชาการ กำกับ ดูแลการปฏิบัติงานตามโครงการที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการ ติดตามและ รายงานผลการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยต่อมหาวิทยาลัย (คำสั่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ 1850/2557, 2557) และส่งเสริมและสนับสนุนบริการวิชาการของ มหาวิทยาลัยให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามศาสตร์ของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้งานวิจัยและงาน วิชาการได้ถ่ายทอดและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาและเข้มแข็งของชุมชนที่ ยั่งยืน

เพื่อให้การบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมี คุณภาพบรรลุตามพันธกิจด้านการบริการวิชาการหรือพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์จึงได้กำหนดให้มีระบบและกลไกการบริการวิชาการแก่สังคม เพื่อให้งานบริการวิชาการ หรือพันธกิจสัมพันธ์ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้ (รวม คู่มือ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, 2559)

ระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม

รูปที่ 2.4 ระบบการบริการทางวิชาการแก่สังคม

ตารางที่ 2.1 ขั้นตอนและการปฏิบัติตามระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม

ลำดับ	วิธีปฏิบัติงาน	รายละเอียดของงาน	ผู้รับผิดชอบ
1	สำรวจความต้องการบริการวิชาการจากชุมชน/สังคม	สร้างแบบสำรวจความต้องการเพื่อสำรวจความต้องการการรับบริการวิชาการจากชุมชนและสังคม	- สถาบันวิจัยและพัฒนา - คณะ 5 คณะ
2	กำหนดทิศทางและจุดเน้นการบริการวิชาการแก่สังคม	จัดการประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อกำหนดกลุ่มเรื่องและวางแผนงานบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อใช้เป็นทิศทางและจุดเน้นสำหรับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม	- สถาบันวิจัยและพัฒนา - คณะ 5 คณะ
3	คณะ/สำนัก/สถาบัน ส่งแผนงานบริการวิชาการ สังคมพร้อมข้อเสนอโครงการบริการวิชาการ	คณะ/สำนัก/สถาบัน จัดทำแผนงานบริการวิชาการแก่สังคมของคณะ พร้อมเขียนข้อเสนอโครงการบริการวิชาการตามแบบฟอร์มที่สถาบันวิจัยและพัฒนากำหนดเพื่อขอรับการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ	- สถาบันวิจัยและพัฒนา - คณะ 5 คณะ
4	คณะกรรมการบริหารงานบริการวิชาการพิจารณา แผนงานบริการวิชาการแก่สังคมพร้อมจัดสรรงบประมาณ	จัดการประชุมคณะกรรมการบริหารงานบริการวิชาการเพื่อพิจารณาแผนงานบริการวิชาการแก่สังคมพร้อมจัดสรรงบประมาณ	- คณะกรรมการบริหารงานบริการวิชาการ - สถาบันวิจัยและพัฒนา
5	เสนอแผนงานบริการวิชาการแก่สังคมต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย	สถาบันวิจัยและพัฒนารวบรวมแผนงานบริการวิชาการแก่สังคมของทุกคณะเพื่อจัดทำเป็นแผนงานบริการวิชาการแก่สังคมมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อขอความเห็นชอบ	สถาบันวิจัยและพัฒนา
6	เสนอแผนงานบริการวิชาการแก่สังคมต่อคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย	สถาบันวิจัยและพัฒนาเสนอแผนงานบริการวิชาการแก่สังคมมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเพื่อขอความเห็นชอบ	สถาบันวิจัยและพัฒนา
7	ประกาศรายชื่อโครงการบริการวิชาการแก่สังคมประจำปีงบประมาณ	- จัดทำประกาศรายชื่อโครงการบริการวิชาการแก่สังคมที่ได้รับงบประมาณสนับสนุน - จัดทำบันทึกส่งประกาศฯ ให้คณะ/สำนัก/สถาบัน	สถาบันวิจัยและพัฒนา

ลำดับ	วิธีปฏิบัติงาน	รายละเอียดของงาน	ผู้รับผิดชอบ
8	คณะ/สำนัก/สถาบัน ดำเนินงานโครงการบริการ วิชาการแก่สังคม	คณะ/สำนัก/สถาบัน ขออนุมัติและ จัดโครงการบริการวิชาการตาม กำหนดการในแผนงานบริการ วิชาการแก่สังคม	ผู้รับผิดชอบโครงการตาม รายชื่อในประกาศฯ
9	ประเมินผลกระทบและติดตาม การนำไปใช้ประโยชน์และ บูรณาการโครงการบริการ วิชาการเข้ากับการเรียนการ สอน/การวิจัย/การเรียนการ สอนและการวิจัย	- ประเมินผลกระทบและติดตาม การนำไปใช้ประโยชน์ภายหลังจาก การดำเนินงานโครงการเสร็จสิ้นแล้ว - บูรณาการโครงการบริการ วิชาการเข้ากับการเรียนการสอน/ การวิจัย/การเรียนการสอนและการ วิจัย	ผู้รับผิดชอบโครงการตาม รายชื่อในประกาศฯ
10	ถอดความรู้จากการให้บริการ วิชาการแก่สังคมถ่ายทอด/ เผยแพร่ความรู้สู่สาธารณชน	ถอดองค์ความรู้ที่ได้จากการบริการ วิชาการส่งที่สถาบันวิจัยและพัฒนา ถ่ายทอดความรู้จากการสังเคราะห์สู่ บุคคลภายในและเผยแพร่ออกสู่ ภายนอก	- ผู้รับผิดชอบโครงการตาม รายชื่อในประกาศฯ - สถาบันวิจัยและพัฒนา
11	ส่งรายงานผลการดำเนิน โครงการบริการวิชาการฉบับ สมบูรณ์	ส่งรายงานผลการดำเนินโครงการ บริการวิชาการฉบับสมบูรณ์ จำนวน 3 เล่ม แผ่นบันทึกข้อมูล 1 แผ่น ที่ สถาบันวิจัยและพัฒนา	ผู้รับผิดชอบโครงการตาม รายชื่อในประกาศฯ
12	ประเมินผลสำเร็จจากการ ให้บริการวิชาการแก่สังคม	- ประเมินผลสำเร็จของการ ดำเนินงานโครงการบริการวิชาการ ทั้งด้านผลกระทบ/ประโยชน์ที่ เกิดขึ้นต่อกลุ่มเป้าหมาย - ประเมินความสำเร็จของการบูรณา การเข้ากับการเรียนการสอนและการ วิจัย	ผู้รับผิดชอบโครงการตาม รายชื่อในประกาศฯ
13	รายงานผลการดำเนินงาน บริการวิชาการแก่สังคมต่อ มหาวิทยาลัย	รายงานผลการดำเนินงานบริการ วิชาการแก่สังคมในภาพรวมทั้งหมด ของมหาวิทยาลัยต่อคณะ กรรมการบริหารมหาวิทยาลัยราช ภัฏเพชรบูรณ์	สถาบันวิจัยและพัฒนา

2.5 ข้อมูลพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค ปี พ.ศ. 2560

หมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งการลงพื้นที่สำรวจความต้องการดังกล่าวนี้ได้ใช้ข้อมูลพื้นฐาน

ตามข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานในหมู่บ้านตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ที่มีความต้องการเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1 (ล่าหลัง) ระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน ปี พ.ศ. 2560 ระดับจังหวัดเพชรบูรณ์ ในเขตภาคเหนือ (ศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบท กระทรวงมหาดไทย, 2560) ดังนี้

ตารางที่ 2.2 จำนวนหมู่บ้านตามระดับการพัฒนา ปี 2560 ระดับจังหวัดเพชรบูรณ์ เขตภาคเหนือ

พื้นที่	หมู่บ้าน ทั้งหมด	เร่งรัดฯ อันดับที่ 1		เร่งรัดฯ อันดับที่ 2		เร่งรัดฯ อันดับที่ 3	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อ. เมืองเพชรบูรณ์	219	0	0.00	13	5.94	206	94.06
อ. ชนแดน	138	6	4.35	67	48.55	65	47.10
อ. หล่มสัก	251	9	3.59	143	56.97	99	39.44
อ. หล่มเก่า	96	2	2.08	54	56.25	40	41.67
อ. วิเชียรบุรี	188	2	1.06	53	28.19	133	70.74
อ. ศรีเทพ	103	3	2.91	62	60.19	38	36.89
อ. หนองไผ่	142	3	2.11	69	48.59	70	49.30
อ. ปึงสามพัน	122	3	2.46	60	49.18	59	48.36
อ. น้ำหนาว	30	0	0.00	2	6.67	28	93.33
อ. วังโป่ง	63	0	0.00	4	6.35	59	93.65
อ. เขาค้อ	72	0	0.00	9	12.50	63	87.50
รวม	1,424	28	1.97	536	37.64	860	60.39

ตามข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานในหมู่บ้านตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ที่มีความต้องการเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1 (ล่าหลัง) ระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน ปี พ.ศ. 2560 ระดับจังหวัดเพชรบูรณ์ ในเขตภาคเหนือ มีจำนวน 28 หมู่บ้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) หมู่ที่ 4 บ้านชนแดนหลังเขา ตำบลชนแดน อำเภอชนแดน จำนวนประชากร 698 คน
- 2) หมู่ที่ 9 บ้านชัยกระบาก ตำบลชนแดน อำเภอชนแดน จำนวนประชากร 404 คน
- 3) หมู่ที่ 12 บ้านเนินตาเสา ตำบลชนแดน อำเภอชนแดน จำนวนประชากร 618 คน
- 4) หมู่ที่ 6 บ้านหนองระมาน ตำบลดงขุย อำเภอชนแดน จำนวนประชากร 421 คน
- 5) หมู่ที่ 9 บ้านทุ่งโตนด ตำบลดงขุย อำเภอชนแดน จำนวนประชากร 261 คน
- 6) หมู่ที่ 1 บ้านชัยพุทรา ตำบลชัยพุทรา อำเภอชนแดน จำนวนประชากร 269 คน
- 7) หมู่ที่ 6 บ้านปากห้วยขอนแก่น ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จำนวนประชากร 351 คน
- 8) หมู่ที่ 9 บ้านใหม่ ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอหล่มสัก จำนวนประชากร 504 คน
- 9) หมู่ที่ 12 บ้านไร่ณาเจริญ ตำบลบ้านดัว อำเภอหล่มสัก จำนวนประชากร 475 คน
- 10) หมู่ที่ 3 บ้านน้ำก้อหัวขัว ตำบลหนองไขว่ อำเภอหล่มสัก จำนวนประชากร 448 คน
- 11) หมู่ที่ 2 บ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จำนวนประชากร 767 คน
- 12) หมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จำนวนประชากร 502 คน
- 13) หมู่ที่ 11 บ้านน้ำพุพัฒนา ตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จำนวนประชากร 614 คน

- 14) หมู่ที่ 19 บ้านเมตตา ตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จำนวนประชากร 205 คน
- 15) หมู่ที่ 5 บ้านไทรหย่อน ตำบลบ้านปากดุก อำเภอหล่มสัก จำนวนประชากร 339 คน
- 16) หมู่ที่ 17 บ้านนาสะอึ่ง ตำบลวังบาล อำเภอหล่มเก่า จำนวนประชากร 315 คน
- 17) หมู่ที่ 1 บ้านวังขอน ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า จำนวนประชากร 831 คน
- 18) หมู่ที่ 12 บ้านดงตะเคียน ตำบลบ่อรัง อำเภอวิเชียรบุรี จำนวนประชากร 241 คน
- 19) หมู่ที่ 8 บ้านซับตะเคียน ตำบลวังใหญ่ อำเภอวิเชียรบุรี จำนวนประชากร 407 คน
- 20) หมู่ที่ 5 บ้านศรีเทพน้อย ตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จำนวนประชากร 775 คน
- 21) หมู่ที่ 11 บ้านหนองบัวทอง ตำบลนาสนุ่น อำเภอศรีเทพ จำนวนประชากร 707 คน
- 22) หมู่ที่ 5 บ้านซับน้อย ตำบลหนองยางทอย อำเภอศรีเทพ จำนวนประชากร 596 คน
- 23) หมู่ที่ 2 บ้านห้วยโป่ง ตำบลห้วยโป่ง อำเภอหนองไผ่ จำนวนประชากร 1,045 คน
- 24) หมู่ที่ 7 บ้านเขาถ้ำโก ตำบลห้วยโป่ง อำเภอหนองไผ่ จำนวนประชากร 536 คน
- 25) หมู่ที่ 6 บ้านลำตาเณร ตำบลบัววัฒนา อำเภอหนองไผ่ จำนวนประชากร 404 คน
- 26) หมู่ที่ 1 บ้านซับไม้แดง ตำบลซับสมอทอด อำเภอบึงสามพัน จำนวนประชากร 353 คน
- 27) หมู่ที่ 15 บ้านลำตะคร้อเหนือ ตำบลกันจุก อำเภอบึงสามพัน จำนวนประชากร 594 คน
- 28) หมู่ที่ 7 บ้านยุบใหญ่ ตำบลวังพิกุล อำเภอบึงสามพัน จำนวนประชากร 529 คน

2.6 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงานบริการวิชาการ

การบริการวิชาการเป็นพันธกิจหลักที่สำคัญหนึ่งในพันธกิจหลัก 6 ประการของมหาวิทยาลัย คือ การบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์โดยใช้องค์ความรู้ตามศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งการบริการวิชาการมีรูปแบบที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของผู้ถ่ายทอด องค์ความรู้ที่จะจัดการบริการวิชาการในรูปแบบใดให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยประเภทของการให้บริการวิชาการสามารถกำหนดได้หลากหลาย ดังนี้

2.6.1 ประเภทของการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม (หลักเกณฑ์การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม การดำเนินงาน และการรายงาน, 2557) ได้กล่าวว่า งานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย เป็นไปอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับภารกิจของมหาวิทยาลัยและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อมหาวิทยาลัย โดยแบ่งประเภทของการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม มีดังนี้

- 1) การฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยายและประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 2) การวิจัย ค้นคว้า สืบค้น วิเคราะห์ ทดสอบ และตรวจสอบ
- 3) การวางระบบ ออกแบบ และประดิษฐ์
- 4) การให้คำปรึกษาทางวิชาการและวิชาชีพ
- 5) การพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน
- 6) การเขียนผลงานทางวิชาการหรืองานแปล
- 7) การบริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา

8) การให้บริการสารสนเทศ

9) การให้บริการทางวิชาการอื่น ๆ

การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ให้ดำเนินการโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบและดำเนินการตามหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อได้ดังนี้

1) การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมต้องสอดคล้องกับประสบการณ์และความเชี่ยวชาญหรือสายงานของบุคลากรที่รับผิดชอบ

2) เป็นโครงการบริการทางวิชาการแก่สังคมที่สอดคล้องกับภารกิจของมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับตัวบ่งชี้คุณภาพในระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3) เป็นโครงการบริการทางวิชาการแก่สังคมภายใต้งบประมาณแผ่นดินและงบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยตามที่สภาพมหาวิทยาลัยอนุมัติ

4) เป็นโครงการบริการทางวิชาการแก่สังคมที่เป็นโครงการแบบให้เปล่าหรือเป็นโครงการที่เก็บค่าลงทะเบียนที่ก่อให้เกิดรายได้ ทั้งนี้รายได้ที่เกิดจากการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมนั้นให้ปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

5) เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างความเข้มแข็งหรือคุณค่ากับมหาวิทยาลัยและชุมชนหรือสังคมในด้านวิชาการและวิชาชีพหรือการดำรงชีวิต

6) เป็นการบริการทางวิชาการแก่สังคมที่เป็นประโยชน์หรือเป็นโครงการที่หน่วยงานภายนอกร้องขอในกรณีเร่งด่วน

7) มีการบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนหรือการวิจัยหรือการเรียนการสอนและการวิจัยโดยการมีส่วนร่วมของนักศึกษา ศิษย์เก่า และบุคคลทั่วไป

8) เป็นกิจกรรมหรือโครงการที่กำหนดไว้ในแผน

9) เป็นโครงการที่มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนด้านงบประมาณหรือด้านอื่น ๆ

2.6.2 แนวคิดและรูปแบบการให้บริการวิชาการตามที่ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ นิมนวล ศรีจาก พลพราตริ นนทศักดิ์ ได้สรุปไว้ว่า การให้บริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา ควรยึดหลักดังนี้ ไว้ ดังนี้ (ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ นิมนวล ศรีจาก พลพราตริ นนทศักดิ์, 2541 อ้างถึงใน ชญานิชฐพรหมเกทย์, 2555: 13)

1) ยึดหลักการเพิ่มขีดความสามารถของคนไทยในสังคมโลก โดยแสวงหาความพอดีระหว่างความเป็นไทยกับความเป็นคนในสังคมโลก ซึ่งต้องคำนึงถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ผสมผสานกับองค์ความรู้ท้องถิ่น หรือองค์ความรู้ดั้งเดิมโดยไม่ขัดกับหลักความเป็นอยู่ที่ดีกับธรรมชาติอย่างรู้เท่าและมีสติ

2) ให้บริการวิชาการที่มุ่งเน้นให้คนพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงบริบททางสังคมเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นสังคมเมืองที่เริ่มขาดการพึ่งพากันและกันของคนในสังคม ทำอย่างไรจะให้บริการวิชาการแก่สังคมที่มีลักษณะต่างคนต่างอยู่ สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเมืองได้พร้อมทั้ง

กระตุ้นให้คนในสังคมเมืองใหญ่ๆ ร่วมมือร่วมพึ่งพากันตามลักษณะดั้งเดิมของสังคมไทย เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีครอบครัวที่มั่นคง มีงานทำ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและมีพัฒนาการที่ไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3) ให้บริการวิชาการที่ส่งเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว บุคคล โดยพิจารณาตามความต้องการของบุคคลในท้องถิ่นให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามอัตภาพ โดยการสร้างงาน พัฒนาและส่งเสริมทักษะกำลังแรงงานของประเทศไทย ให้ตอบสนองความต้องการแรงงานของตลาดเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีการขยายตัวตลอดเวลา ส่งเสริมชุมชนให้มีการยกระดับงานฝีมือให้มีความรู้ด้านกลไกการตลาด การแข่งขันในภาวะตลาดการค้าเสรี และการเรียนรู้ที่จะรู้เขารู้เราเพื่อปรับตัวเองได้อย่างเหมาะสม

4) ให้บริการวิชาการที่มุ่งเน้นการส่งเสริมคุณภาพการบริโภคอุปโภคที่ถูกสุขลักษณะ การดูแลตนเอง การปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้ถูกสุขลักษณะ ให้ความสำคัญของสุขภาพความปลอดภัยและความสะอาดของสภาวะแวดล้อมที่เป็นปัจจัยพื้นฐานนำไปสู่ความมั่นคงของชีวิตและการทำงาน

5) การบริการวิชาการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้เพื่อบริหารทรัพยากรสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูสภาวะแวดล้อม การมุ่งสร้างความรับผิดชอบภายใต้สิทธิและหน้าที่ “ผู้ก่อมลพิษ ต้องเป็นผู้จ่าย” การสร้างจิตสำนึก เห็นคุณค่า ลดการใช้ นำกลับมาใช้ใหม่ การใช้หมุนเวียน การมีส่วนร่วมของชุมชนและบุคคลต่อสภาวะแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนโดยรวม

6) การบริการวิชาการที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบประเทศภายใต้ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมน้ำใจของคนไทย ด้วยความเชื่อที่ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนจะเป็นจุดเริ่มต้นของการกระจายอำนาจ/หน้าที่/ความรับผิดชอบไปสู่ทุกจุดหมายได้อย่างทั่วถึง มหาวิทยาลัยจะมีบทบาทในเรื่องการเมือง การปกครองอย่างไรในสภาพความเหลื่อมล้ำของประชาชนทั้งในด้านฐานะ ความรู้ เป็นต้น และจะอย่างไรให้การใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่เกิดผลสัมฤทธิ์

7) การบริการวิชาการที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเท่ากัน การสื่อสารที่รวดเร็วทำให้เกิดมีการทะลักของข้อมูลข่าวสาร สังคมจะขาดเอกราชเชิงวัฒนธรรม และความคิด ผู้บริโภคข้อมูลจึงต้องรู้เท่าทันและมีสติ มหาวิทยาลัยจะเป็นผู้ชี้แนะในบทบาทนี้ได้อย่างไรเป็นคำถามที่นักวิชาการต้องหาคำตอบ และมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาการบริโภคข้อมูลที่ท่วมท้นไร้ทิศทางของสังคมยุคปัจจุบัน

2.6.3 รูปแบบการให้บริการวิชาการ (คู่มือบริการวิชาการ, สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก: 2555) ได้กล่าวไว้ว่าการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม มหาวิทยาลัยทุกแห่งของประเทศไทยนั้น ย่อมมีบทบาทที่สำคัญ คือการบริการวิชาการแก่สังคม ชุมชน และสังคม ทั้งในพื้นที่มหาวิทยาลัย หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน หน่วยงานอิสระ หน่วยงานสาธารณะ ชน และสังคม โดยกว้าง โดยมีรูปแบบการให้บริการวิชาการ ดังนี้

1) การให้บริการวิชาการแบบให้เปล่า

- 2) การให้บริการวิชาการแบบเชิงพาณิชย์ที่ได้ผลตอบแทนเป็นรายได้
- 3) อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรของมหาวิทยาลัย
- 4) การให้คำปรึกษา การศึกษา วิจัย คำนวณ เพื่อแสวงหาคำตอบให้กับสังคม
- 5) การฝึกอบรมระยะสั้น การจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่อง บริการศิษย์เก่า และประชาชนทั่วไป

2.6.4 การให้บริการวิชาการ หมายถึง การที่สถาบันการศึกษาและสถาบันอยู่ในฐานะที่เป็นที่พึ่งของชุมชน หรือเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ หรือทำหน้าที่ใด ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาขึ้นของชุมชนในด้านวิชาการ หรือการพัฒนา ความรู้ ตลอดจนความเข้มแข็งประเทศชาติและนานาชาติ รวมถึงการบริการที่มีค่าตอบแทนและบริการวิชาการให้เปล่า (มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2553) อ้างถึงใน รุติ หอมรักษา, 2556:7) โดยมหาวิทยาลัยรำไพพรรณี ได้ให้ความหมายการบริการวิชาการที่มหาวิทยาลัยจัดหรือดำเนินการ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ และตรวจซ่อม
- 2) ให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ทางการศึกษา
- 3) การจัดฝึกอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยที่มีลักษณะเป็นการรับจ้าง หรือเก็บค่าลงทะเบียนหรือไม่ก็ตาม
- 4) ศึกษา วิจัย สำรวจ วางแผน การจัดการ วางระบบ ออกแบบ สร้าง ประดิษฐ์ หรือผลิต
- 5) ศึกษาความเหมาะสมของโครงการการศึกษา ผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม
- 6) การบริการทางวิชาการอื่น ๆ ซึ่งหน่วยงานของมหาวิทยาลัย หรือบุคลากรของมหาวิทยาลัย ร่วมกันหรือร่วมกับหน่วยงาน หรือบุคลากรภายนอกให้บริการแก่หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยแบบให้เปล่า หรือจ่ายค่าบริการจากเงินรายได้ของหน่วยงาน หรือการบริการวิชาการแก่หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเอกชน อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและก่อให้เกิดรายได้จากการให้บริการ ทั้งนี้ไม่รวมรายได้จากการศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ ค่าเช่าอาคารสถานที่ และจากการเป็นวิทยากรที่ไม่ได้อยู่ในแผนของมหาวิทยาลัย

2.7 การบริหารเชิงระบบตามวงจร PDCA

การทำงานตามวงจร PDCA เป็นกิจกรรมพื้นฐานการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือวางแผน (Plan) ปฏิบัติ (Do) ตรวจสอบ (Check) ปรับปรุง (Act) การดำเนินกิจกรรม PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่องหมุนเวียนไปเรื่อยๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้นวงจร PDCA นี้ได้พัฒนาโดย ดร. ชิวฮาร์ท ต่อมา ดร. เดมมิ่ง ได้นำมาเผยแพร่จนเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ขั้นตอนแต่ละขั้นตอนของวงจร PDCA มีรายละเอียดดังนี้ (วรภัทร์ ภูเจริญ, 2544: 36, 45 อ้างอิงใน บุศรา สารเกษ, 2555:7)

- 1) การวางแผน (Plan) การวางแผน หมายความว่ารวมถึงการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการ และขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายในการวางแผน

จะต้องหาความเข้าใจกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นตามนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร การวางแผน ในบางด้านอาจจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงาน หรือเกณฑ์มาตรฐานต่างๆ ไปพร้อมกัน10 ด้วยข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนี้จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพราะใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบได้ว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ระบุไว้ในแผนหรือไม่

2) การปฏิบัติตามแผน (Do) การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติงานใดๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่างๆ ของสภาพงานที่เกี่ยวข้องเสียก่อนในกรณีที่เป็นงานประจำที่เคยปฏิบัติหรือเป็นงานเล็กอาจใช้วิธีการเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ถ้าเป็นงานใหม่หรืองานใหญ่ที่ต้องใช้บุคลากรจำนวนมากอาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรมก่อนที่จะปฏิบัติจริง การปฏิบัติจะต้องดำเนินการไปตามแผน วิธีการ และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้และจะต้องเก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป

3) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) การตรวจสอบหรือการประเมินเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผนหรือไม่ มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติหรือไม่ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญเนื่องจากในการดำเนินงานใดๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงาน ไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอซึ่งเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตามการตรวจสอบและการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงานเพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงานต่อไป ในการตรวจสอบและการประเมินการปฏิบัติงานจะต้องตรวจสอบด้วยว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน

4) การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act) การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขอย่างเร่งด่วนเฉพาะหน้าหรือ การค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานที่ต่างจากเดิมเมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้ด้วย

2.8 ทฤษฎีความต้องการ

2.8.1 มาสโลว์มีแนวคิดทฤษฎีลำดับความต้องการขั้นพื้นฐานว่าจัดอยู่ในกลุ่มมนุษยนิยม ซึ่งมีทัศนคติในการมองมนุษย์ด้านที่ดีงาม (ทฤษฎีลำดับความต้องการขั้นพื้นฐานของมาสโลว์ (Maslow,s Hierarchy of Needs Theory อ้างถึงในณรงค์ ลำดับ, 2554: 14)) โดยอธิบายว่าธรรมชาติแล้วมนุษย์มีความใฝ่ดี บรรลุนาความเจริญก้าวหน้า มาสโลว์เห็นว่าควรจะศึกษาจิตวิทยาจากบุคคลที่สุขภาพจิตดี บุคลิกภาพมั่นคง ประสบความสำเร็จและมีความสุขในชีวิตเพื่อค้นหาว่าคุณลักษณะของบุคลิกที่ดี

นั้นต้องมียอดประกอบอะไรบ้างมาโลว์ระบุว่ามนุษย์จะมีความต้องการที่เรียงลำดับจากระดับพื้นฐานไปยังระดับสูงสุดของข่ายทฤษฎีของมาโลว์จะอยู่บนพื้นฐานของสมมติฐาน 3 ข้อ คือ

- 1) มนุษย์มีความต้องการอยู่เสนอและไม่มีที่สิ้นสุด
- 2) ความต้องการบุคคลจะถูกเรียงลำดับความสำคัญหรือเป็นลำดับขั้นความต้องการพื้นฐาน
- 3) ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมนั้น ๆ ต่อไป

ทฤษฎี (Maslow,s Hierarchy of Needs Theory แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์ไว้ดังนี้

1) ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการของมนุษย์ที่เป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic needs) เป็นความต้องการที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์เพื่อความมีชีวิตอยู่รอด ได้แก่ ความต้องการด้านอาหารอากาศน้ำ ยารักษาโรค รวมทั้งการมีสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม หากความต้องการขั้นแรกยังไม่ได้รับการตอบสนองก็ยากที่จะพัฒนาไปสู่ขั้นความต้องการอื่น ๆ ได้

2) ความต้องการความปลอดภัย (Safety and security needs) เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นเมื่อความต้องการแรกได้รับการตอบสนอง ซึ่งเป็นความต้องการแสวงหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง ทั้งทางกายและจิตใจ ความมั่นคงในงาน ในชีวิตและสุขภาพ หากไม่ได้รับการตอบสนองจะรู้สึกถึงความหวาดกลัว ผวา รู้สึกไม่มั่นคง

3) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belonging and Love Needs) เมื่อ 2 ขั้นแรกได้รับการสนองความต้องการแล้วมนุษย์จะสร้างความรักและความผูกพันกับผู้อื่นเป็นความต้องการที่ต้องการการยอมรับทางสังคมในด้านความรัก มิตรภาพ ต้องการเพื่อน บทบาทหน้าที่ การมีโอกาสเข้าสมาคมสังสรรค์กับผู้อื่น และการมีส่วนร่วม

4) ความต้องการการได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem Needs) เป็นความต้องการทางด้านความคิดภายในที่ได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ

(ก) ความต้องการนับถือตนเอง (Self-respect) คือ ความต้องการมีอำนาจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถและความสำเร็จ มีความเคารพนับถือตนเอง

(ข) ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ (Esteem from others) คือ ความต้องการชื่อเสียงเกียรติยศ การยอมรับยกย่องจากผู้อื่น

(ค) ความต้องการที่จะเข้าใจประจักษ์ตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization needs) เป็นความต้องการเพื่อตระหนักความสามารถของตนกับความประพฤติดีปฏิบัติตนตามความสามารถและสูงสุดความสามารถ โดยเพ่งเล็งประโยชน์ของคนอื่นและของสังคมส่วนรวมเป็นสำคัญ

5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization) เป็นความต้องการสูงสุดในชีวิตของคน ต้องการจะเติมเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาสูงสุดของตัวเอง ความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุดยอดมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ การก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในอาชีพและการงาน เป็นต้นมาโลว์แบ่งความต้องการเหล่านี้ออกเป็นสองกลุ่ม คือ ความต้องการที่เกิดจากความขาดแคลน (Deficiency

Needs) เป็นความต้องการระดับต่ำ ได้แก่ความต้องการทางกายและความต้องการความปลอดภัย อีกกลุ่มหนึ่งเป็นความต้องการก้าวหน้าและพัฒนาตนเอง (GrowthNeeds) ได้แก่ความต้องการทางสังคม เกียรติยศชื่อเสียง และความต้องการเติมความสมบูรณ์ให้ชีวิต จัดเป็นความต้องการระดับสูง และอธิบายว่า ความต้องการระดับต่ำจะได้รับการสนองตอบจากปัจจัยภายนอกตัวบุคคล ส่วนความต้องการระดับสูง จะได้รับการสนองตอบจากปัจจัยภายในตัวบุคคลเอง ตามทฤษฎีของมาสโลว์ ซึ่งเป็นทฤษฎีพื้นฐาน

2.8.2 ทฤษฎีความต้องการของ McClelland เป็นทฤษฎีซึ่งเสนอแนะว่าความต้องการที่แสวงหาการเรียนรู้โดยอาศัยชีวิตและการที่บุคคลมุ่งที่ความต้องการเฉพาะอย่างมากกว่าความต้องการอื่น (McClelland's Needs Theory อ้างถึงในณรงค์ ลำดี, 2554: 15)

1) ความต้องการความสำเร็จ (need for Achievement) ผู้มีความต้องการความสำเร็จสูงจะมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเลือกทำงานที่มีลักษณะท้าทายให้บังเกิดผลดี เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวดังนี้

(ก) ชอบสถานการณ์ที่ทำให้ตนมีโอกาสได้รับผิดชอบต่อผลงานที่ออกมาโดยตรง จึงไม่ชอบงานที่สถานการณ์เอื้อให้เกิดความสำเร็จได้โดยบังเอิญ เพราะถือว่าทำให้ตนพลาดโอกาสที่จะเรียนรู้ต่อการสร้างความสำเร็จด้วยตนเอง

(ข) ชอบตั้งเป้าหมายการทำงานในระดับยากปานกลาง มีความเสี่ยงแต่อยู่ในวิสัยคิดว่า จะสำเร็จได้ ทั้งนี้เพราะเห็นว่าความสำเร็จที่มาจากเป้าหมายง่าย ๆ ไม่มีประโยชน์อะไร ขณะเดียวกัน ถ้ากำหนดเป้าหมายยากเกินไปก็อาจพบความสำเร็จได้น้อยมาก ความเสี่ยงต่อความสำเร็จจึงเป็นเครื่องจูงใจสำหรับผู้มีความต้องการความสำเร็จสูง

(ค) ต้องการได้รับข้อมูลป้อนกลับจากการทำงานของตน ทั้งนี้เพราะต้องการใช้ข้อมูลป้อนกลับที่ได้เพื่อการปรับปรุงกลยุทธ์ที่จะได้บรรลุเป้าหมายเพื่อประกันความสำเร็จในคราวต่อไป รวมทั้งเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จอีกด้วย

2) ความต้องการความรักใคร่ผูกพัน (Need for Affiliation) ผู้ที่มีความต้องการด้านความรักใคร่ผูกพันสูง เป็นผู้ที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการสร้างและรักษามิตรภาพ ยึดมั่นต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กล่าวคือ เป็นคนที่รักใคร่ผูกพันต่อผู้อื่น และต้องการได้ผลตอบแทนทำนองเดียวกันจากผู้อื่น เป็นผู้มีความสามารถพิเศษในการสร้างเครือข่ายกับผู้อื่นได้อย่างรวดเร็ว เก่งในการติดต่อสื่อสารด้วยรูปแบบวิธีการต่าง ๆ เป็นคนที่ชอบหลีกเลี่ยง ความขัดแย้ง และแข่งขันกับผู้อื่น ทฤษฎีนี้จึงตรงกับผู้มีความต้องการเป็นสมาชิกของสังคม (Belonging needs) และผู้มีความต้องการด้านความสัมพันธ์ (Relatedness needs) ของทฤษฎีมาสโลว์และทฤษฎีอาร์ทตามลำดับ

3) ผู้มีความต้องการมีอำนาจสูง (nPow person) มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ต้องการสร้างผลกระทบหรือสร้างความประทับใจในต่อผู้อื่น ผู้ที่ต้องการมีอำนาจสูงจะพยายามสร้างสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อม ทางสังคมขึ้น เพื่อให้ตนสามารถใช้อิทธิพลควบคุมกำกับผู้อื่น บางครั้งผู้ที่ต้องการมีอำนาจสูงยอมที่จะอยู่ในตำแหน่งที่เสี่ยงอันตรายสูง ด้วยเหตุที่อำนาจสามารถใช้

เพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ บางคนต้องการมีอำนาจเพื่อใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว ในขณะที่บางคนต้องการมีอำนาจเพื่อจะใช้ในการให้บริการแก่คนอื่นและทำประโยชน์แก่องค์กรได้มากขึ้น

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปทุมทริกา สุคนธสิงห์ (2555) ได้ศึกษาความต้องการของชุมชนต่อการให้บริการวิชาการของ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่าการศึกษาด้านความต้องการรับบริการ วิชาการจากคณะวิทยาการจัดการ ในหัวข้อหรือความต้องการที่ชุมชนมีความต้องการมากที่สุด คือ ด้านอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ในชุมชน มีความต้องการจำนวน 15 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 16.90 รองลงมาคือ ด้านความรู้ด้านการตลาดเพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ในชุมชน มีความต้องการ จำนวน 13 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 14.6 อันดับต่อมา มีความต้องการที่เท่ากัน 2 ด้าน คือ ด้านการจัดทำบัญชี/บัญชีครัวเรือน/มาตรฐานการบัญชีและด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จำนวน 10 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 10.20 อันดับต่อมามีความต้องการที่เท่ากัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ ด้านความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์เพื่อส่งเสริมนโยบายการออมของชุมชน และด้านการ พัฒนาบุคลากร จำนวน 6 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 6.70 อันดับต่อมามีความต้องการที่เท่ากัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อสารเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการท่องเที่ยว /มัคคุเทศก์ท้องถิ่น /โฮมสเตย์ และ ด้านการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน จำนวน 4 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 4.50 อันดับต่อมามีความต้องการที่เท่ากัน 2 ด้าน คือด้านการเป็นพิธีกรในงานนั้นๆ และการและสาระบันเทิง และด้านความรู้เกี่ยวกับแผน ธุรกิจ/การวิเคราะห์ธุรกิจ จำนวน 3 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 3.40 อันดับต่อมามีความต้องการที่เท่ากัน 2 ด้าน คือด้านเทคนิคการซ่อมบำรุงคอมพิวเตอร์เบื้องต้น และด้านการทำจดหมายข่าว/เขียนข่าวใน ชุมชน จำนวน 2 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 2.20 และอันดับสุดท้าย คือด้านความรู้เกี่ยวกับภาษีอากร จำนวน 1 ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 1.10

ตรียากานต์ พรหมคำ (2556) ได้ศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขต ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกชุมชนในเขตตำบล หล่มสักที่เหมาะสมในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ศึกษาบริบทชุมชนในเขตตำบลหล่มสักที่จะ พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อศึกษาตัวบ่งชี้ที่ใช้ชี้วัดชุมชนในเขตตำบลหล่มสักที่จะพัฒนาเป็นแหล่ง ท่องเที่ยว และศึกษาแนวทางในการพัฒนาแหล่งชุมชนในเขตตำบลหล่มสักให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ความต้องการที่อยากจะให้สวนดงตาลได้ถูกพัฒนาเป็นตลาดน้ำเพื่อจะได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ สำคัญในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ต่อไป และตัวบ่งชี้ในการพัฒนา สวนดงตาลให้เป็นตลาดน้ำนั้น พบว่า ทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ มีตัวบ่งชี้เหมือนกัน คือใช้ ตัวบ่งชี้จากแผนการพัฒนสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสักเป็นหลัก ทั้งนี้ตัวบ่งชี้ดังกล่าวยังมี โครงการพัฒนารอบรับที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ และแผนพัฒนาสามปีของทางเทศบาลเมืองหล่มสักด้วย รวมทั้งมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี

ความเป็นไปได้อีกด้วย และท้ายที่สุดแนวทางการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นตลาดน้ำนี้ เกิดจากการกำหนดนโยบายในการพัฒนาจากระดับนโยบายก่อน ซึ่งนโยบายการพัฒนาสวนดงตาลให้เป็นตลาดน้ำก็มีความสอดคล้องตรงกับความต้องการในระดับพื้นที่ด้วยเช่นกัน นั่นก็คือ มีความต้องการให้สวนดงตาลมีการพัฒนาเป็นตลาดน้ำอันจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวในเขตตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี (2559) ได้ศึกษาความต้องการบริการวิชาการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สำนวความต้องการของหน่วยงาน ชุมชน สังคมในกิจกรรมการให้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพของตนเอง พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูบรรณารักษ์ หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบห้องสมุดมีความต้องการการบริการวิชาการจากสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีมากที่สุด ได้แก่ การให้ความรู้ แนะนำการดำเนินงานห้องสมุด รองลงมาคือ การทำสื่อส่งเสริมการอ่าน การจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือและการให้เลขเรียกหนังสือ การซ่อมแซมรักษาหนังสือ การทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ การเขียนผลงานทางวิชาการ การเขียนอ้างอิงทางบรรณานุกรม สำหรับจำนวนวันกับช่วงเวลาที่ต้องการให้จัดการฝึกอบรมส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการฝึกอบรมช่วงปิดภาคเรียน โดยใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรม 2 วัน

ณรงค์ ลำดี (2554) ได้ศึกษาความต้องการของชุมชนในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในการเข้ารับบริการวิชาการด้านคอมพิวเตอร์ของวิทยาลัยราชพฤกษ์ พบว่า ประชาชนในอำเภอบางกรวย มีความต้องการที่จะเข้ารับบริการวิชาการด้านคอมพิวเตอร์ จำนวนร้อยละ 49.25 และจำนวนร้อยละ 40.00 ที่มีความต้องการเข้ารับบริการแบบมีเงื่อนไข เช่น วันเวลาในการรับบริการ และหน่วยงานเป็นผู้ตัดสินใจ เป็นต้น สำหรับผลการวิจัยในความต้องการด้านเนื้อหาที่จะขอรับบริการวิชาการด้านคอมพิวเตอร์ พบว่า กลุ่มหลักสูตรที่ต้องการมากที่สุด คือ กลุ่มอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 30.25 รองลงมา คือ กลุ่มโปรแกรมสำนักงาน มีจำนวนร้อยละ 25.75 และสมาร์ตโฟน มีจำนวนร้อยละ 15.00 ทั้งนี้สามารถสรุปได้ว่าความต้องการด้านเนื้อหาของประชาชนในเขตอำเภอบางกรวย ไม่ได้ขึ้นกับปัจจัยในด้านประเภทงานที่รับผิดชอบ ประชาชนมีความต้องการในการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ ความสามารถด้วยเหตุนี้ เนื้อหาของบริการวิชาการที่ควรจัดบริการแก่ประชาชนในเขตอำเภอบางกรวย ได้แก่ กลุ่มอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มโปรแกรมสำนักงานและสมาร์ตโฟน ตามลำดับ

โชติ แยมแสง (2552) ได้ศึกษาการสำรวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรสาขาการจัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจและต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตร ระดับปริญญาโท โปรแกรมวิทยานิพนธ์ เหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ สถาบันที่ต้องการศึกษาสนใจศึกษาต่อมหาวิทยาลัยของรัฐมากกว่ามหาวิทยาลัยของเอกชน

ข่าวสารการเปิดหลักสูตรของมหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ทราบข่าวเกี่ยวกับการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างทราบข่าวพบว่า ส่วนใหญ่ทราบทางอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือ การบอกกล่าวจากเพื่อน วันเวลาที่ต้องการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ช่วงเวลาการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่สุด คือ ในวันเสาร์ เวลา 09.00 น. -16.00 น. และวันอาทิตย์เวลา 09.00 – 12.00 น. สำหรับเรื่องค่าใช้จ่ายค่าหน่วยกิต กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นใกล้เคียง สอดคล้องกับการดำเนินการที่มหาวิทยาลัยจัดเก็บ ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างจะตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา คือ ค่าใช้จ่าย ชื่อเสียงของสถาบัน และหลักสูตรได้มาตรฐานตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายและการบริหารมหาวิทยาลัย 5 ปี ซึ่งเน้นมาตรฐานหลักสูตร และชื่อเสียงของสถาบัน

อาคม เพื่อกจันทิก (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสำรวจความต้องการบริการขั้นพื้นฐานของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี พบว่าความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการให้บริการขั้นพื้นฐานของมหาวิทยาลัยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ 1) ด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและด้านข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ 2) ด้านการจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพและ 3) ด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา โดยนักศึกษาที่มีเพศ คณะที่สังกัด และเข้าเรียนในปีการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความต้องการไม่แตกต่างกันในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการให้คำปรึกษา ด้านข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ และด้านการจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพของนักศึกษา ส่วนด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต พบว่านักศึกษาที่สังกัดคณะและเข้าเรียนในปีการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความต้องการเกี่ยวกับบริการขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความต้องการของนักศึกษา กับสภาพจริงตามความรู้สึกของนักศึกษาเกี่ยวกับการให้บริการขั้นพื้นฐานของมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน

เสาวลักษณ์ พันธบุตร (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: กรณีศึกษาการพัฒนาชุดการสอนสำหรับการอบรมเชิงปฏิบัติการด้าน IT สำหรับครูโรงเรียนบ้านวังใหม่ อำเภอสว่างบุรี จังหวัดสระแก้ว พบว่า ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู โรงเรียนบ้านวังใหม่ อำเภอสว่างบุรี จังหวัดสระบุรี จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดการสอนสำหรับการอบรมเชิงปฏิบัติการด้าน IT แบบสอบถามทัศนคติความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการด้าน IT ผลการศึกษาสรุปได้ว่า 1) ได้ชุดการสอนด้าน IT ที่สอดคล้องกับความต้องการของครู โรงเรียนบ้านวังใหม่ อำเภอสว่างบุรี จังหวัดสระแก้ว 2) ได้รูปแบบและกระบวนการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนด้าน IT ที่สอดคล้องกับความต้องการของครู โรงเรียนบ้านวังใหม่ อำเภอสว่างบุรี จังหวัดสระแก้ว คิดเป็นร้อยละ 72.60 หรือ 4.2 อยู่ในระดับมาก 3) ทัศนคติความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีต่อการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: กรณีศึกษาการพัฒนาชุดการสอนสำหรับการอบรมเชิงปฏิบัติการ

ด้าน IT สำหรับครูโรงเรียนบ้านวังใหม่ อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว ปรากฏว่าอยู่ในระดับมาก หรือเท่ากับ 4.2

พระพงษ์ เอื้อสุนทรวัฒนา และคณะ (2561: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสมุทรปราการด้านการศึกษาและฝึกอบรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาด้านบริหารธุรกิจ รองลงมาคือ วิศวกรรมศาสตร์ สำเร็จการศึกษามาแล้ว เป็นเวลา 1-5 ปี มีการวางแผนที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในหลักสูตรบริหารธุรกิจ โดยใช้ทุนส่วนตัว รวมถึงทุนจากครอบครัว เพราะการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจะช่วยให้เกิดความก้าวหน้าในการทำงาน ส่วนการฝึกอบรมระยะสั้น ทำให้มีความรู้ลึกในงานที่ปฏิบัติ ปัญหาอุปสรรค คือ ระยะเวลา ดังนั้น ควรจัดให้มีหลักสูตรทางด้านการจัดการอุตสาหกรรมหรือโลจิสติกส์สำหรับผู้ต้องการศึกษาและจัดฝึกอบรมระยะสั้นในแต่ละด้าน คือ ด้านการเงิน การบัญชีและการภาษีอากร ได้แก่ หัวข้อการวิเคราะห์การลงทุน และการใช้ Excel สำหรับด้านการตลาด ได้แก่ การตลาดผ่าน Social media และ – e-commerce ด้านที่สามด้านคอมพิวเตอร์ ได้แก่ หัวข้อ คือ การใช้โปรแกรม Microsoft Excel และการใช้โปรแกรม SAP ด้านที่สี่ ด้านการบริหารจัดการและอื่นๆ ได้แก่ หัวข้อ ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมและการเพิ่มศักยภาพในการประกอบธุรกิจขนาดย่อม และด้านที่ห้าด้านภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ รองลงมาคือภาษาจีนธุรกิจ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การออกแบบเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา ตลอดจน ระเบียบ และพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยและทำการจัดเตรียมอุปกรณ์และวิธีดำเนินงานตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

3.1 ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย

- 3.1.1 ค้นหาและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- 3.1.2 จัดทำเครื่องมือ และเสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
- 3.1.3 เก็บข้อมูลจากประชากร
- 3.1.4 วิเคราะห์ข้อมูล
- 3.1.5 อภิปรายผลและสรุปผลการวิจัย
- 3.1.6 เขียนรายงานผลการวิจัยและจัดพิมพ์รูปเล่ม

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ประชากรที่กำหนดในครั้งนี้ คือ ประชากรในหมู่บ้านตามระดับการพัฒนา ปี 2560 ระดับจังหวัดเพชรบูรณ์ ภาคเหนือ ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ที่มีความต้องการเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1 (ล่าหลัง) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 2 หมู่บ้าน โดยคัดเลือกจากหมู่บ้านที่อยู่ในอำเภอขนาดใหญ่ และเป็นพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยเคยให้บริการวิชาการในปีงบประมาณที่ผ่านมา

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยทำการเปิดตารางสูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane) ได้ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยคัดเลือกจากหมู่บ้านที่อยู่ในอำเภอขนาดใหญ่ และเป็นพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยเคยให้บริการวิชาการในปีงบประมาณที่ผ่านมา โดยได้กลุ่มตัวอย่างมาจำนวน 2 หมู่บ้าน คือ กลุ่มตัวอย่างหมู่ที่ 1 บ้านวังขอน ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า และกลุ่มตัวอย่างหมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,333 คน โดยใช้การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

e คือ ความคาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง ที่ยอมให้เกิด .05

N คือ ขนาดของประชากรทั้งหมด

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3.1 จำนวนของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	หมู่ที่/บ้าน/ตำบล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อำเภอหล่มเก่า	หมู่ที่ 1 บ้านวังขอน ตำบลตาดกลอย	831	270
อำเภอหล่มสัก	หมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า	502	222
รวมทั้งหมด		1,333	492

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิดแบบสำรวจรายการ (Check list) คือเป็นแบบสำรวจรายการให้ผู้ตอบเลือกตอบคำตอบใดคำตอบหนึ่ง จากสองรายการหรือหลาย ๆ คำตอบ และมีแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Opened form) ในตอนที่ 3 และตอนที่ 4 ของแบบสอบถาม โดยไม่ได้กำหนดคำตอบไว้แน่นอนแต่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถตอบคำถามได้อย่างอิสระตามความเห็นของตนเอง โดยจะกำหนดเป็นหัวข้อปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนของหมู่บ้านและความต้องการด้านอื่นๆ ข้อเสนอแนะที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

3.3.2 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

2) ดำเนินการออกแบบแบบสอบถามให้มีรูปแบบเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

3) นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องคุณภาพ และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งมีรายนามต่อไปนี้ประกอบด้วย

(1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ คุ่มทรัพย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

(2) อาจารย์ ดร. สุวัฒน์อินทรประไพ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

(3) อาจารย์เจษฎาพร ปาคำวัง คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

3.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย

ราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- เพศ
- อายุ
- การศึกษา
- อาชีพ
- รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของท่านและครอบครัว
- ที่อยู่

ตอนที่ 2 หัวข้อการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

1) ด้านการเกษตร

1. การบริหารจัดการดิน/ปุ๋ย/น้ำ
2. การใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย
3. การตรวจคุณภาพ/ดิน/น้ำ/อาหาร/สารตกค้างผลผลิตทางการเกษตร
4. การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม/มลพิษ/การจัดการขยะ/การจัดการชุมชน
5. การใช้พลังงานทางเลือก/พลังงานทดแทน

2) ด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม

1. การประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
2. การส่งเสริมการเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชน

3) ด้านสาธารณสุข/สุขภาพ

1. การดูแลสุขภาพห่างไกลโรค
2. การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ปลอดภัย
3. การใช้สมุนไพรพื้นบ้าน

4) ด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 8 ประเภท

1. โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ
2. โครงการพัฒนาด้านการเกษตร
3. โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
4. โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ
5. โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข
6. โครงการพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร
7. โครงการสวัสดิการสังคม/การศึกษา

8. โครงการพัฒนาแบบบูรณาการ/อื่น ๆ.....

5) ด้านการท่องเที่ยว

1. การจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว
2. การเป็นมัคคุเทศก์
3. การศึกษาเส้นทางท่องเที่ยว
4. การบริหารจัดการกิจการที่พัก

6) ด้านการศึกษา

1. การจัดการเรียนการสอน/การจัดการหลักสูตร
2. การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยี
3. การผลิตสื่อการสอน
4. การจัดการในสถานศึกษา
5. การทำวิจัย/การเลื่อนวิทยฐานะ
6. การเมือง/กฎหมาย/การปกครอง
7. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ตอนที่ 3 ช่วงเวลาการให้บริการวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ได้แก่ ช่วงเวลาที่ต้องการรับบริการวิชาการและระยะเวลาที่ต้องการรับบริการวิชาการ

ตอนที่ 4 ความต้องการด้านอื่นๆ ข้อเสนอแนะที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะ ที่มีต่อบริการวิชาการตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยผู้วิจัยลงพื้นที่สำรวจความต้องการจากประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งการลงพื้นที่สำรวจความต้องการดังกล่าวนี้ได้อาศัยข้อมูลพื้นฐานตามข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานในหมู่บ้านตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ที่มีความต้องการเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1 (ล่าหลัง) ระดับการพัฒนาของหมู่บ้าน ปี พ.ศ. 2560 ระดับจังหวัดในเขตภาคเหนือ จังหวัดเพชรบูรณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ การวิเคราะห์เอกสาร และแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากชุมชนกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1) ประสานผู้นำชุมชน ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 หมู่บ้านเพื่อนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในการแจกแบบสอบถาม

- 2) จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง
- 3) ดำเนินการลงพื้นที่เก็บข้อมูล
- 4) ตรวจสอบ และคัดแยกแบบสอบถามที่ได้รับการตอบแบบสมบูรณ์หรือมีร่องรอยระบุถึงความไม่ตั้งใจในการทำแบบสอบถาม โดยพิจารณาตามขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้
- 5) ทำการลงรหัสและจัดระบบข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการวิจัย

3.5 วิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งเป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมมาจากการสำรวจที่ได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลมานำเสนอ ซึ่งสถิติที่ใช้ ได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percentage) กับข้อมูลดังนี้

- 1) ข้อมูลที่เป็นลักษณะทางประชากรศาสตร์เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ
- 2) ข้อมูลที่เป็นหัวข้อการให้บริการวิชาการที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- 3) ข้อมูลที่เป็นลักษณะพฤติกรรมศาสตร์ในส่วนของช่วงเวลาการให้บริการวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ได้แก่ ช่วงเวลาที่ต้องการรับบริการวิชาการและระยะเวลาที่ต้องการรับบริการวิชาการ
- 4) ข้อมูลที่เป็นลักษณะพฤติกรรมศาสตร์ในส่วนของความต้องการด้านอื่นๆ ข้อเสนอแนะที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ศึกษาในครั้งนี้ ทำการศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งใช้หมู่บ้านตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ที่มีความต้องการเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1 (ล่าหลัง) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 28 หมู่บ้าน

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์ความต้องการรับบริการวิชาการ โดยศึกษาปัญหาและความต้องการเร่งด่วนของหมู่บ้าน ประเภทกิจกรรมที่หมู่บ้านต้องการให้มหาวิทยาลัยลงพื้นที่ให้บริการวิชาการ ช่วงเวลาการให้บริการวิชาการ และความต้องการด้านอื่น ๆ รวมถึงข้อเสนอแนะที่ชุมชนต้องการให้มหาวิทยาลัยให้บริการวิชาการประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นสถานภาพ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 หัวข้อการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ส่วนที่ 3 ช่วงเวลาการให้บริการวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ส่วนที่ 4 ความต้องการด้านอื่น ๆ ข้อเสนอแนะที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

โดยการศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในครั้งนี้ มีกลุ่มประชากรเป็นประชากรในหมู่บ้านตามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ที่มีความต้องการเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1 (ล่าหลัง) ในจังหวัดเพชรบูรณ์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยมีผลการศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการ ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านวังซอน ตำบลตาตกลอย อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

4.1 สถานภาพ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกรอกแบบสอบถามและครอบครัวมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	85	31.48
หญิง	185	68.52

รวม	270	100.0
-----	-----	-------

จากตารางที่ 4.1 ร้อยละของผู้ที่ตอบแบบสอบถามแบ่งตามเพศ พบว่า มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชายจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 31.48 ส่วน เพศหญิง จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 68.52

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

เกณฑ์ที่ใช้จำแนก	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20	20	7.41
21-30 ปี	21	7.78
31-40 ปี	73	27.04
41-50 ปี	73	27.04
51-60 ปี	61	22.59
61 ปีขึ้นไป	22	8.15
รวม		

จากตารางที่ 4.2 ร้อยละของผู้ที่ตอบแบบสอบถามแบ่งตามอายุ พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 31 – 40 ปี และ 41 – 50 ปีจำนวน 73คน คิดเป็นร้อยละ 27.04รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 22.59 ช่วงอายุระหว่าง 61 ปีขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 8.15 ช่วงอายุระหว่าง 21 - 30 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.78 และ ช่วงอายุต่ำกว่า 20 จำนวน 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.41 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษา

เกณฑ์ที่ใช้จำแนก	ความถี่	ร้อยละ
ไม่เคยเรียน	3	1.11
ประถมศึกษา	171	63.33
มัธยมศึกษาตอนต้น	40	14.81
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	47	17.41
อนุปริญญา/ปวส.	2	0.74
ปริญญาตรี	7	2.59
ปริญญาโท	-	-
ปริญญาเอก	-	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33 รองลงมาคือระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 17.41 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.81ระดับปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิด

เป็นร้อยละ 2.59 ไม่เคยเรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.11 และระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.74 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

เกณฑ์ที่ใช้จำแนก	ความถี่	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	4	1.48
พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	9	3.33
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3	1.11
เกษตรกร	168	62.22
รับจ้างทั่วไป	70	25.93
ว่างงาน/ไม่มีงานทำ	16	5.93
อื่น ๆ โปรดระบุ	-	-

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 62.22 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93 ว่างงาน/ไม่มีงานทำ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93 อาชีพพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.48 และอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.11 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้

เกณฑ์ที่ใช้จำแนก	ความถี่	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	14	5.19
ต่ำกว่า 1,500 บาท	90	33.33
1,500 – 3,000 บาท	92	34.07
3,001 – 5,000 บาท	18	6.67
5,001 – 10,000 บาท	26	9.63
10,001 – 15,000 บาท	30	11.11

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 1,500 – 3,000 บาท จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 34.07 รองลงมาคือ มีรายได้ต่ำกว่า 1,500 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.63 มีรายได้ระหว่าง 3,001 – 5,000 บาท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 และเป็นผู้ไม่มีรายได้ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.19 ตามลำดับ

4.2 ส่วนที่ 2 หัวข้อการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยแบ่งเป็นประเด็นหัวข้อในด้านต่างๆ จำนวน 6 ด้าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการเกษตร

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. การบริหารจัดการดิน/ปุ๋ย/น้ำ	149	55.19
2. การใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย	50	18.52
3. การตรวจคุณภาพ/ดิน/น้ำ/อาหาร/สารตกค้างผลผลิตทางการเกษตร	52	19.26
4. การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม/มลพิษ/การจัดการขยะ/การจัดการชุมชน	46	17.04
5. การใช้พลังงานทางเลือก/พลังงานทดแทน	41	15.19

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการให้บริการวิชาการในด้านการเกษตร โดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการบริหารจัดการดิน/ปุ๋ย/น้ำ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 55.19 รองลงมาคือ ด้านการตรวจคุณภาพ/ดิน/น้ำ/อาหาร/สารตกค้างผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 19.26 ด้านการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 18.52 ด้านการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม/มลพิษ/การจัดการขยะ/การจัดการชุมชน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 17.04 และด้านการใช้พลังงานทางเลือก/พลังงานทดแทน จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 15.19 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. การประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้	204	75.56
2. การส่งเสริมการเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว	36	13.33
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชน	40	14.81

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการให้บริการวิชาการในด้านการสร้างอาชีพ/รายได้ โดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 75.56 รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.81 และด้านการส่งเสริมการเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านสาธารณสุข/สุขภาพ

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. การดูแลสุขภาพทางไกลโรค	64	23.70
2. การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ปลอดภัย	149	55.18
3. การใช้สมุนไพรพื้นบ้าน	74	27.40

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการให้บริการวิชาการในด้าน สาธารณสุข/สุขภาพโดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการจัดการ สิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ปลอดภัย จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 55.18 รองลงมาคือ ด้านการใช้ สมุนไพรพื้นบ้านจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 และด้านการดูแลสุขภาพทางไกลโรค จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 8 ประเภท

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ	91	33.70
2. โครงการพัฒนาด้านการเกษตร	181	67.04
3. โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม	49	18.15
4. โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ	69	25.56
5. โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข	33	12.22
6. โครงการพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร	22	8.15
7. โครงการสวัสดิการสังคม/การศึกษา	24	8.89
8. โครงการพัฒนาแบบบูรณาการ/อื่นๆ	29	10.74

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการให้บริการวิชาการในด้าน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 8 ประเภทโดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี ความต้องการด้านโครงการพัฒนาด้านการเกษตรจำนวน 181คน คิดเป็นร้อยละ 67.04 รองลงมาคือ ด้านโครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 33.70ด้านโครงการพัฒนาด้าน ส่งเสริมอาชีพ จำนวน 69 คิดเป็นร้อยละ 25.56 ด้านโครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 18.15 ด้านโครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 12.22 ด้านโครงการพัฒนาแบบบูรณาการ/อื่นๆ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 10.74 ด้านโครงการ สวัสดิการสังคม/การศึกษา จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.89 และด้านโครงการพัฒนาด้าน คมนาคม/สื่อสาร จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 8.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการท่องเที่ยว

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. การจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว	168	62.22

2. การเป็นมัคคุเทศก์	16	5.93
3. การศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยว	37	13.70
4. การบริหารจัดการกิจการที่พัก	21	7.78

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการให้บริการวิชาการในด้านการท่องเที่ยวโดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวจำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 62.22 รองลงมาคือ ด้านการศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยว จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 13.70 ด้านการบริหารจัดการกิจการที่พัก จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.78 และด้านการเป็นมัคคุเทศก์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการศึกษา

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. การจัดการเรียนการสอน/การจัดการหลักสูตร	62	22.96
2. การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยี	85	31.48
3. การผลิตสื่อการสอน	42	15.56
4. การจัดการในสถานศึกษา	66	24.44
5. การทำวิจัย/การเลื่อนวิทยฐานะ	9	3.33
6. การเมือง/กฎหมาย/การปกครอง	38	14.07
7. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	18	6.67

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการให้บริการวิชาการในด้านการศึกษาโดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการด้านใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 31.48 รองลงมาคือ ด้านการจัดการในสถานศึกษาจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 24.44 ด้านการจัดการเรียนการสอน/การจัดการหลักสูตรจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 22.96 ด้านการผลิตสื่อการสอน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 15.56 ด้านการเมือง/กฎหมาย/การปกครอง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 14.07 ด้านการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 และด้านการทำวิจัย/การเลื่อนวิทยฐานะจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 ตามลำดับ

4.3 ส่วนที่ 3 ช่วงเวลาการให้บริการวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลช่วงเวลาการให้บริการวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยแบ่งเป็นประเด็นหัวข้อในด้านต่างๆ จำนวน 3 ข้อโดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละช่วงวันที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. วันธรรมดา จันทร์ – ศุกร์	117	43.33
2. วันหยุด เสาร์ – อาทิตย์	153	56.67
รวม	270	100.00

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการรับบริการวิชาการในช่วงวัน โดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการรับบริการวิชาการในวันหยุด เสาร์ – อาทิตย์ จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 และวันธรรมดา จันทร์ – ศุกร์ จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 43.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละช่วงเวลาชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. ช่วงเช้า 08.00 น. – 12.00 น.	157	58.15
2. ช่วงบ่าย 13.30 น. – 16.00 น.	32	11.85
3. ทั้งวัน 09.00 – 16.00 น.	81	30.00
รวม	270	100.00

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการรับบริการวิชาการในช่วงเวลา โดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการรับบริการวิชาการในช่วงเช้า 08.00 น. – 12.00 น. จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 58.15 รองลงมาคือ ช่วงทั้งวัน 09.00 – 16.00 น. จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 น. และช่วงบ่าย 13.30 น. – 16.00 น. จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละระยะเวลาที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. 1 วัน	144	53.33
2. 2 วัน	63	23.33
3. 3 วัน	45	16.67
4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	18	6.67
รวม	270	100.00

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการรับบริการวิชาการในเรื่อง ระยะเวลาของการเข้ารับบริการ โดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการรับบริการวิชาการ จำนวน 1 วัน จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาคือ จำนวน 2 วัน คิด

เป็นร้อยละ 23.33 จำนวน 3 วัน จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และความต้องการอื่น ๆ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ – ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการวิชาการเพิ่มเติม

- 1) อยากให้เข้ามาในชุมชนอีกครั้ง เพื่อมาส่งเสริมเรื่องอาชีพสำหรับคนว่างงาน
- 2) อยากให้มีโครงการหรือกิจกรรมแบบนี้อีกเพื่อส่งเสริมเรื่องอาชีพให้คนในชุมชนได้
- 3) อยากให้มีโครงการพัฒนาด้านการเกษตร

สรุปผล

ผลจากการสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่ กชข. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จากประชากรหมู่ที่ 1 บ้านวังขอน ตำบลตาตกลอย อำเภอหล่มเก่าจังหวัดเพชรบูรณ์ แล้วสามารถสรุปผลการสำรวจความต้องการได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 68.52 อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี และ 41-50 ปี มากที่สุด จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 27.04 จำแนกด้านการศึกษา ประชากรส่วนใหญ่ มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33ด้านการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ประกอบเกษตรกร จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 62.22 ด้านรายได้ ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 1,500 – 3,000 บาทจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 34.07

ด้านหัวข้อผลการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยแบ่งเป็นประเด็นหัวข้อในด้านต่างๆ จำนวน 6 ด้าน ที่ประชากรส่วนใหญ่ต้องการให้มหาวิทยาลัยให้บริการวิชาการ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้ ในด้านการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการบริหารจัดการดิน/ปุ๋ย/น้ำ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 55.19 ด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการในด้านการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 75.56 ด้านสาธารณสุข/สุขภาพ ต้องการรับบริการในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ปลอดภัย จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 55.18 ด้านความต้องการด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความต้องการด้านโครงการพัฒนาด้านการเกษตร จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 67.04 ในด้านการท่องเที่ยว มีความต้องการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด ที่จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 62.22 ด้านการศึกษา มีความต้องการด้านการใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 31.48

ส่วนข้อมูลด้านช่วงเวลาที่คุณตอบแบบสอบถามต้องการให้มหาวิทยาลัยไปให้บริการวิชาการมากที่สุด คือ เป็นช่วงวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 ช่วงเวลาเป็น

ช่วงเช้า ในระหว่างเวลา 08.00 น. – 12.00 น. จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 58.15 จำนวน
ระยะเวลาที่ต้องการรับบริการมากที่สุด คือ 1 วัน จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33

หมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

สถานภาพ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ
ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกรอกแบบสอบถามและครอบครัวมีรายละเอียด
ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	84	37.84
หญิง	138	62.16
รวม	222	100.0

จากตารางที่ 4.15 ร้อยละของผู้ที่ตอบแบบสอบถามแบ่งตามเพศ พบว่า มีจำนวนผู้ตอบ
แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน138คน คิดเป็นร้อยละ 62.16 ส่วนที่เหลือเป็น เพศชาย
จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 37.84

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

เกณฑ์ที่ใช้จำแนก	ความถี่	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20	13	5.86
21-30 ปี	16	7.21
31-40 ปี	31	13.96
41-50 ปี	39	17.57
51-60 ปี	68	30.63
61 ปีขึ้นไป	55	24.77
รวม		

จากตารางที่ 4.16 ร้อยละของผู้ที่ตอบแบบสอบถามแบ่งตามอายุ พบว่า จำนวนผู้ตอบ
แบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง51 –60 ปี จำนวน68 คน คิดเป็นร้อยละ 30.63
รองลงมาคือช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 24.77 ช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี
จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 17.57 ช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ
13.96ช่วงอายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.21 และ ช่วงอายุต่ำกว่า 20
จำนวน 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.86 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษา

เกณฑ์ที่ใช้จำแนก	ความถี่	ร้อยละ
ไม่เคยเรียน	3	1.35
ประถมศึกษา	142	63.96
มัธยมศึกษาตอนต้น	23	10.36
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	40	18.02
อนุปริญญา/ปวส.	8	3.60
ปริญญาตรี	6	2.70
ปริญญาโท	-	-
ปริญญาเอก	-	-

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 63.96 รองลงมาคือระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 18.02 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 10.36 ระดับระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60 และระดับปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

เกณฑ์ที่ใช้จำแนก	ความถี่	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	-	-
พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	7	3.15
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	12	5.41
เกษตรกร	146	65.77
รับจ้างทั่วไป	32	14.41
ว่างงาน/ไม่มีงานทำ	16	7.21
อื่น ๆ โปรดระบุ	9	4.05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 65.77 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 14.41 ว่างงาน/ไม่มีงานทำ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.21 อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.41 อาชีพอื่นๆ ไม่ได้ระบุ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.05 และอาชีพพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้

เกณฑ์ที่ใช้จำแนก	ความถี่	ร้อยละ
------------------	---------	--------

ไม่มีรายได้	31	13.96
ต่ำกว่า 1,500 บาท	78	35.14
1,500 – 3,000 บาท	62	27.93
3,001 – 5,000 บาท	26	11.71
5,001 – 10,000 บาท	20	9.01
10,001 – 15,000 บาท	5	2.25

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 1,500 บาท จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ มีรายได้ระหว่าง 1,500 – 3,000 บาทจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 27.93 เป็นผู้ไม่มีรายได้ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 13.96 มีรายได้ระหว่าง 3,001 – 5,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 11.71 มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9.01 และมีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 หัวข้อการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยแบ่งเป็นประเด็นหัวข้อในด้านต่างๆ จำนวน 6 ด้าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการเกษตร

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. การบริหารจัดการดิน/ปุ๋ย/น้ำ	113	50.90
2. การใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย	38	17.12
3. การตรวจคุณภาพ/ดิน/น้ำ/อาหาร/สารตกค้างผลผลิตทางการเกษตร	42	18.92
4. การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม/มลพิษ/การจัดการขยะ/การจัดการชุมชน	49	22.07
5. การใช้พลังงานทางเลือก/พลังงานทดแทน	22	9.91

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการให้บริการวิชาการในด้านการเกษตร โดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการบริหารจัดการดิน/ปุ๋ย/น้ำ จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 รองลงมาคือ ด้านการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม/มลพิษ/การจัดการขยะ/การจัดการชุมชน จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 22.07 ด้านการตรวจคุณภาพ/ดิน/น้ำ/อาหาร/สารตกค้างผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 18.92 ด้านการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 17.12 และด้านการใช้พลังงานทางเลือก/พลังงานทดแทน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 9.91 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. การประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้	147	66.22
2. การส่งเสริมการเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว	36	16.22
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชน	47	21.17

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการให้บริการวิชาการในด้านการสร้างอาชีพ/รายได้ โดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 66.22 รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 21.17 และด้านการส่งเสริมการเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 16.22 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านสาธารณสุข/สุขภาพ

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. การดูแลสุขภาพห่างไกลโรค	88	39.64
2. การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ปลอดภัย	82	36.94
3. การใช้สมุนไพรพื้นบ้าน	76	34.23

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการให้บริการวิชาการในด้านสาธารณสุข/สุขภาพ โดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการดูแลสุขภาพห่างไกลโรค จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 39.64 รองลงมาคือ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ปลอดภัย จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 36.94 และด้านการใช้สมุนไพรพื้นบ้านจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 34.23 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 8 ประเภท

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ	81	36.49
2. โครงการพัฒนาด้านการเกษตร	88	39.64
3. โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม	19	8.56
4. โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ	69	31.08
5. โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข	18	8.11
6. โครงการพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร	14	6.31
7. โครงการสวัสดิการสังคม/การศึกษา	14	6.31
8. โครงการพัฒนาแบบบูรณาการ/อื่นๆ	11	4.95

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการให้บริการวิชาการในด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 8 ประเภท โดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการด้านโครงการพัฒนาด้านการเกษตร จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 39.64 รองลงมาคือด้านโครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 36.49 ด้านโครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ จำนวน 69 คิดเป็นร้อยละ 31.08 ด้านโครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.56 ด้านโครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.11 ด้านโครงการพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร มีความต้องการเท่ากับด้านโครงการสวัสดิการสังคม/การศึกษา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.31 และโครงการพัฒนาแบบบูรณาการ/อื่นๆ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.95 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการท่องเที่ยว

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. การจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว	132	59.46
2. การเป็นมัคคุเทศก์	20	9.01
3. การศึกษาเส้นทางท่องเที่ยว	49	22.07
4. การบริหารจัดการกิจการที่พัก	25	11.26

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการให้บริการวิชาการในการท่องเที่ยวโดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 59.46 รองลงมาคือ ด้านการศึกษาเส้นทางท่องเที่ยว จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 22.07 ด้านการบริหารจัดการกิจการที่พัก จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.26 และด้านการเป็นมัคคุเทศก์ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9.01 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละการให้บริการวิชาการที่ชุมชนต้องการด้านการศึกษา

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. การจัดการเรียนการสอน/การจัดการหลักสูตร	75	33.78
2. การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยี	82	36.94
3. การผลิตสื่อการสอน	15	6.76
4. การจัดการในสถานศึกษา	25	11.26
5. การทำวิจัย/การเลื่อนวิทยฐานะ	12	5.41
6. การเมือง/กฎหมาย/การปกครอง	28	12.61
7. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	24	10.81

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการให้บริการวิชาการในด้านการศึกษโดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการด้านใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 36.94 รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน/การจัดการหลักสูตรจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 33.78 ด้านการเมือง/กฎหมาย/การปกครองจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 12.61 ด้านการจัดการในสถานศึกษาจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.26 ด้านการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 10.81 ด้านการผลิตสื่อการสอน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.76 และด้านการทำวิจัย/การเลื่อนวิทยฐานะจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.41 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ช่วงเวลาการให้บริการวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลช่วงเวลาการให้บริการวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์โดยแบ่งเป็นประเด็นหัวข้อในด้านต่างๆ จำนวน 3 ข้อโดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละช่วงวันที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. วันธรรมดา จันทร์ – ศุกร์	102	45.95
2. วันหยุด เสาร์ – อาทิตย์	118	56.67
รวม	222	100.00

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการรับบริการวิชาการในช่วงวัน โดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการรับบริการวิชาการในวันหยุด เสาร์ – อาทิตย์ จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 และวันธรรมดา จันทร์ – ศุกร์ จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 45.95 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละช่วงเวลาเวลาที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. ช่วงเช้า 08.00 น. – 12.00 น.	173	77.93
2. ช่วงบ่าย 13.30 น. – 16.00 น.	25	11.26
3. ทั้งวัน 09.00 – 16.00 น.	24	10.81
รวม	222	100.00

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการรับบริการวิชาการในช่วงเวลา โดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการรับบริการวิชาการในช่วงเช้า 08.00 น. – 12.00 น. จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 77.93 รองลงมาคือ ช่วงบ่าย 13.30 น. – 16.00 น.

จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.26 และช่วงเวลาทั้งวัน 09.00 – 16.00 น. จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 10.81 น. และ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.28 จำนวนและร้อยละระยะเวลาที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

ประเด็น	ความถี่	ร้อยละ
1. 1 วัน	139	62.61
2. 2 วัน	28	12.61
3. 3 วัน	38	17.12
4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	17	7.66
รวม	222	100.00

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการรับบริการวิชาการในเรื่องระยะเวลาของการเข้ารับบริการ โดยผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการรับบริการวิชาการ จำนวน 1 วัน จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 62.61 รองลงมาคือ จำนวน 3 วัน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 17.12 จำนวน 2 วัน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 12.61 และความต้องการอื่น ๆ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 7.66 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ – ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการวิชาการเพิ่มเติม

1. อยากให้มาอบรมช่วงเวลา 18.00 – 20.00 น. เพราะเป็นช่วงเวลาที่ชาวบ้านว่างงานที่สุด
2. อยากให้มาให้ความรู้เกี่ยวกับสารเคมี ว่าสารเคมีตัวใดผสมกันแล้วจะเกิดประโยชน์และโทษกับพืชในแต่ละชนิด

สรุปผล

ผลจากการสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่ กชข. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จากประชากรหมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แล้วสามารถสรุปผลการสำรวจความต้องการได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 62.16 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 51 – 60 ปี มากที่สุด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 30.63 จำแนกด้านการศึกษา ประชากรส่วนใหญ่ มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 63.96 ด้านการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ประกอบเกษตรกร จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 65.77 ด้านรายได้ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 1,500 บาท จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 35.14

ด้านหัวข้อข้อมูลการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยแบ่งเป็นประเด็นหัวข้อในด้านต่างๆ จำนวน 6 ด้าน ที่ประชากรส่วนใหญ่ต้องการให้มหาวิทยาลัยให้บริการวิชาการ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้ ในด้านการเกษตร

ประชากรส่วนใหญ่มีความต้องการด้านการบริหารจัดการดิน/ปุ๋ย/น้ำ จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 ด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการบริการในด้านการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 66.22 ด้านสาธารณสุข/สุขภาพ ต้องการบริการในการดูแลสุขภาพทางไกลโรค จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 39.64 ด้านความต้องการด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความต้องการด้านโครงการพัฒนาด้านการเกษตร จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 39.64 ในด้านการท่องเที่ยว มีความต้องการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวมากที่สุด ที่จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 59.46 ด้านการศึกษา มีความต้องการด้านการใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 36.94

ส่วนข้อมูลด้านช่วงเวลาของผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มหาวิทยาลัยไปให้บริการวิชาการมากที่สุด คือ เป็นช่วงวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 56.67 ช่วงเวลาเป็นช่วงเช้า ในระหว่างเวลา 08.00 น. – 12.00 น. จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 77.93 จำนวนระยะเวลาที่ต้องการบริการมากที่สุด คือ 1 วัน จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 62.61

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการในการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา คือ ประชากรในหมู่บ้านที่ต้องการพัฒนาอย่างเร่งด่วน อันดับที่ 1 (ล่าหลัง) จำนวน 2 หมู่บ้าน โดยใช้ข้อมูลจากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) จากการเปิดตารางสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) คือ กลุ่มตัวอย่าง หมู่ที่ 1 บ้านวังซอน ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 270 คน และกลุ่มตัวอย่าง หมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 222 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 492 คน ในการสำรวจความต้องการในครั้งนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการรับบริการวิชาการ โดยศึกษาปัญหาและความต้องการเร่งด่วนของหมู่บ้าน ประเภทกิจกรรมที่หมู่บ้านต้องการให้มหาวิทยาลัยลงพื้นที่ให้บริการวิชาการ ช่วงเวลาการให้บริการวิชาการ และความต้องการด้านอื่น ๆ รวมถึงข้อเสนอแนะที่ชุมชนต้องการให้มหาวิทยาลัยให้บริการวิชาการประกอบด้วย 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นสถานภาพ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 หัวข้อการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ส่วนที่ 3 ช่วงเวลาการให้บริการวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ส่วนที่ 4 ความต้องการด้านอื่น ๆ ข้อเสนอแนะที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

โดยการศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีผลการศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

หมู่ที่ 1 บ้านวังซอน ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

ผลการวิเคราะห์การสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการในการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในหมู่ที่ 1 บ้านวังซอน ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นประชากรที่อยู่ในชุมชนที่ต้องการเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1 (ล่าหลัง) จำนวน 270 คน สามารถสรุปผลความต้องการรับบริการวิชาการ 3 อันดับแรกในแต่ละหัวข้อที่ชุมชนต้องการ ได้ดังนี้

ความต้องการรับบริการวิชาการเกี่ยวกับโครงการด้านการเกษตรมากที่สุด 3 อันดับ คือ

- 1) โครงการเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ/ปุ๋ย/น้ำ
- 2) โครงการเกี่ยวกับการตรวจคุณภาพ/ดิน/น้ำ/อาหาร/สารตกค้างผลผลิตทางการเกษตร
- 3) โครงการเกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย

ความต้องการรับบริการวิชาการเกี่ยวกับโครงการด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม

- 1) โครงการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
- 2) โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชน
- 3) โครงการการส่งเสริมการเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว

ความต้องการรับบริการวิชาการเกี่ยวกับโครงการด้านสาธารณสุข/สุขภาพ

- 1) โครงการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ปลอดภัย
- 2) โครงการด้านการใช้สมุนไพรพื้นบ้าน
- 3) โครงการการดูแลสุขภาพห่างไกลโรค

ความต้องการรับบริการวิชาการเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 8 ประเภท

- 1) โครงการพัฒนาด้านการเกษตร
- 2) โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ
- 3) โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ

ความต้องการรับบริการวิชาการเกี่ยวกับโครงการด้านการท่องเที่ยว

- 1) โครงการการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว
- 2) โครงการการศึกษาเส้นทางท่องเที่ยว
- 3) โครงการการบริหารจัดการกิจการที่พัก

ความต้องการรับบริการวิชาการเกี่ยวกับโครงการด้านการศึกษา

- 1) การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยี
- 2) การจัดการในสถานศึกษา
- 3) การจัดการเรียนการสอน/การจัดการหลักสูตร

ส่วนข้อมูลด้านช่วงเวลาของผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มหาวิทยาลัยไปให้บริการวิชาการมากที่สุด คือ เป็นช่วงวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ ช่วงเวลาเป็นช่วงเช้า ในระหว่างเวลา 08.00 น. – 12.00 น. และในด้านระยะเวลาที่ต้องการรับบริการมากที่สุด คือ 1 วัน

หมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบุงคล้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์

ผลการวิเคราะห์การสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการในการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในหมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบุงคล้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นประชากรที่อยู่ในชุมชนที่ต้อง

เร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 1 (ล่าหลัง) จำนวน 222 คน สามารถสรุปผลความต้องการรับบริการวิชาการ
3 อันดับแรกในแต่ละหัวข้อที่ชุมชนต้องการ ได้ดังนี้

ความต้องการรับบริการวิชาการเกี่ยวกับโครงการด้านการเกษตรมากที่สุด 3 อันดับ คือ

- 1) โครงการเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ/ปุ๋ย/น้ำ
- 2) โครงการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม/มลพิษ/การจัดการขยะ/การจัดการชุมชน
- 3) โครงการตรวจคุณภาพ/ดิน/น้ำ/อาหาร/สารตกค้างผลผลิตทางการเกษตร

ความต้องการรับบริการวิชาการเกี่ยวกับโครงการด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม

- 1) โครงการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
- 2) โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชน
- 3) โครงการส่งเสริมการเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว

ความต้องการรับบริการวิชาการเกี่ยวกับโครงการด้านสาธารณสุข/สุขภาพ

- 1) โครงการการดูแลสุขภาพห่างไกลโรค
- 2) โครงการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ปลอดภัย
- 3) โครงการด้านการใช้สมุนไพรพื้นบ้าน

ความต้องการรับบริการวิชาการเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 8 ประเภท

- 1) โครงการพัฒนาด้านการเกษตร
- 2) โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ
- 3) โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ

ความต้องการรับบริการวิชาการเกี่ยวกับโครงการด้านการท่องเที่ยว

- 1) โครงการการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว
- 2) โครงการการศึกษาเส้นทางท่องเที่ยว
- 3) โครงการการบริหารจัดการกิจการที่พักร

ความต้องการรับบริการวิชาการเกี่ยวกับโครงการด้านการศึกษา

- 1) การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยี
- 2) การจัดการเรียนการสอน/การจัดการหลักสูตร
- 3) การเมือง/กฎหมาย/การปกครอง

ส่วนข้อมูลด้านช่วงเวลาที่มีผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มหาวิทยาลัยไปให้บริการวิชาการมากที่สุด คือ
เป็นช่วงวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์ ช่วงเวลาเป็นช่วงเช้า ในระหว่างเวลา 08.00 น. – 12.00 น. และ
ระยะเวลาที่ต้องการรับบริการมากที่สุด คือ 1 วัน

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ต้องดำเนินงานบริการวิชาการ
ในรูปแบบงานพันธกิจสัมพันธ์ตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตาม

พระราชโอบาย ระยะเวลา 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งการพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถทำให้ยุทธศาสตร์บรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้นั้น มหาวิทยาลัยต้องมีฐานข้อมูลปัญหาและความต้องการของชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถเข้าไปสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาชุมชนได้ ซึ่งจากการศึกษาความต้องการบริการวิชาการในการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการด้านการบริการวิชาการจากประชากรในหมู่บ้านที่ต้องการพัฒนาอย่างเร่งด่วน อันดับที่ 1 (ล่าสุด) จำนวน 2 หมู่บ้าน โดยใช้ข้อมูลจากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) คือ กลุ่มตัวอย่าง หมู่ที่ 1 บ้านวังขอน ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ และกลุ่มตัวอย่าง หมู่ที่ 7 บ้านปากห้วยด่าน ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ นั้นซึ่งทั้งสองหมู่บ้านในสองพื้นที่นี้ โดยสภาพทั่วไปของพื้นที่ของพื้นที่ตำบลตาดกลอย อำเภอหล่มเก่า เป็นพื้นที่ราบสูง มีภูเขาเป็นส่วนใหญ่ และมีพื้นที่ติดกับแม่น้ำป่าสัก ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักคือ ประกอบอาชีพทางการเกษตรและรับจ้างทั่วไป โดยมีพืชเศรษฐกิจของตำบลคือ ข้าวโพด ข้าว ยาสูบ ซึ่งอาชีพทางการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้หลักให้คนในชุมชน ซึ่งคล้ายคลึงกับพื้นที่ในตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก แม้จะเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีน้ำท่วมขังเป็นหนองน้ำ แต่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็นอาชีพหลักที่สร้างรายได้ให้ชุมชนเช่นกัน โดยพืชเศรษฐกิจของชุมชน คือ การทำนาข้าว การทำไร่ยาสูบ ปลูกฟักทอง ถั่วฝักยาว และพริก โดยตั้งข้อสมมติฐานไว้ว่า ความต้องการของ 2 กลุ่มประชากรนี้จะมีความต้องการใกล้เคียงกัน คือ ความต้องการด้านการพัฒนาด้านการเกษตร หรือการสร้างอาชีพเสริมด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากฤดูกาลทำการเกษตรเพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นในครัวเรือน ซึ่งมหาวิทยาลัยสามารถให้การสนับสนุนการจัดทำโครงการบริการวิชาการที่สามารถสนับสนุนประเด็นการพัฒนาในด้านดังกล่าวให้มากขึ้น เพื่อให้บรรลุตามยุทธศาสตร์งานพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาพบว่า ความต้องการในการบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยของกลุ่มประชากร 2 กลุ่มในแต่ละด้านนั้นมีความต้องการบริการวิชาการที่ใกล้เคียงกัน 3 อันดับแรกในแต่ละหัวข้อ คือ ความต้องการโครงการเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ/ปุ๋ย/น้ำ และความต้องการโครงการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ โครงการเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้แก่ โครงการพัฒนาด้านการเกษตร และในด้านอื่น ๆ ก็ใกล้เคียงกันทั้งสองหมู่บ้าน คือ ด้านโครงการเกี่ยวกับการศึกษา มีความต้องการการใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยี ด้านการท่องเที่ยว มีความต้องการโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการ ส่วนความต้องการด้านสาธารณสุข/สุขภาพในอันดับ 1 และ 2 ของสองหมู่บ้านก็เป็นความต้องการในหัวข้อเดียวกันคือท่องเที่ยว โครงการเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ปลอดภัยและโครงการด้านการใช้สมุนไพรพื้นบ้าน ซึ่งทั้งสองหมู่บ้านนี้จากผลการศึกษาที่มีความต้องการที่ใกล้เคียงกันเนื่องจาก พื้นที่ใน 2 หมู่บ้านนี้ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่เป็นอาชีพหลักในการสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นในครัวเรือน และหลักจากฤดูกาลทำการเกษตรก็หาอาชีพเสริม รับจ้างทั่วไปเพื่อให้เกิดรายได้อื่นๆ ขึ้นในครัวเรือน สอดคล้องกับการศึกษาของปุนทริการ สุคนธสิงห์ (2555) ที่ได้ศึกษาความต้องการของ

ชุมชนต่อการให้บริการวิชาการของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า ความต้องการที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากคณะวิทยาการจัดการมากที่สุด คือ ด้านอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ในชุมชน

5.3 ข้อเสนอแนะ

- 1) ต้องการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์เข้ามาในชุมชน เพื่อส่งเสริมเรื่องอาชีพสำหรับคนว่างงาน
- 2) ต้องการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์จัดโครงการหรือกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องและมีความหลากหลายให้คนในชุมชน
- 3) ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดโครงการพัฒนาด้านการเกษตร

บรรณานุกรม

- กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี (2561). แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- กระทรวงมหาดไทย (2560). ศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบท กระทรวงมหาดไทย.
กระทรวงมหาดไทย.
- ชญาธิษฐ์ พรหมเกทย์. (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดดำเนินงานโครงการบริการวิชาการ
“ครัวไทยสู่ครัวโลก” ของคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
กรุงเทพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โชติ แยมแสง. (2552). สำนวจความสนใจและความต้องการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรสาขาการ
จัดการการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต ของ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. รายงานวิจัย เสนอมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จิตติ หมอรักษา. (2556). การสำวจความต้องการบริการวิชาการของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
และอัฐมณิศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ระยอง และ
ตราด. วิทยานิพนธ์ วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการงานวิศวกรรม. บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณรงค์ ลำดี. (2554). ความต้องการของชุมชนในอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรีในการเข้ารับ
บริการวิชาการด้านคอมพิวเตอร์ของวิทยาลัยราชพฤกษ์. รายงานวิจัย วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ตริยากานต์ พรหมคำ. (2556). การศึกษาบริบทชุมชนเพื่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขต
ตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์. รายงานวิจัย เสนอมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์.
- บุศรา สารเกษ. (2555). แนวทางการพัฒนาระบบ กลไก การบริหารจัดการงานวิจัยของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะสถิติประยุกต์ สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปุณทริกา สุคนธสิงห์. (2555). ความต้องการของชุมชนต่อการให้บริการวิชาการของคณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. รายงานวิจัย เสนอมหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบูรณ์.
- พีระพงษ์ เอื้อสุนทรวัฒนา และคณะ. (2561). สำนวจความต้องการสถานประกอบการวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสมุทรปราการด้านการศึกษาและฝึกอบรม. วารสาร
ธุรกิจปริทัศน์.

- มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (2557). คำสั่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ 1850/2557 เรื่อง **การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานทางวิชาการ**. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (2557). **หลักเกณฑ์การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม การดำเนินงาน และการรายงาน**. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- เสาวลักษณ์ พันธบุตร. (2557). **การให้บริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: กรณีศึกษาการพัฒนาชุดการสอนสำหรับการอบรมเชิงปฏิบัติการด้าน IT สำหรับครูโรงเรียนบ้านวังใหม่ อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว**. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ.
- สำนักงานที่ประชุมอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ (2561). **ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 -2579)** สำนักงานที่ประชุมอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ.
- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี (2559). **รายงานการสำรวจความต้องการการบริการวิชาการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทพสตรี**. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (2559). **รวมคู่มือ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศสถาบันวิจัยและพัฒนา**. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก (2555). **คู่มือบริการวิชาการ**. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก.
- อาคม เพือกจันทิก. (2557). **ศึกษาการสำรวจความต้องการบริการขั้นพื้นฐานของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี**. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี.

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

ชุดที่

--	--	--	--

แบบสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์
ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

คำชี้แจง การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อการพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และเป็นแนวทางในการนำไปประกอบการดำเนินงานบริการวิชาการในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ให้มีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการของชุมชนต่อไป

แบบสำรวจ ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 หัวข้อการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ส่วนที่ 3 ช่วงเวลาการให้บริการวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ส่วนที่ 4 ความต้องการด้านอื่นๆ ข้อเสนอแนะที่ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการ

ส่วนที่ 1 สถานภาพ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

1.2 อายุ

☐ ต่ำกว่า 20 ปี

☐ 21-30 ปี

☐ 31-40 ปี

☐ 41-50 ปี

☐ 51-60 ปี

☐ 61 ปีขึ้นไป

1.3 การศึกษา

☐ ไม่เคยเรียน

☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษาตอนต้น

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

☐ อนุปริญญา/ปวส.

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

1.4 อาชีพ

☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

☐ พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

☐ เกษตรกร

☐ รับจ้างทั่วไป

☐ว่างงาน/ไม่มีงานทำ

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

1.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของท่านและครอบครัว

☐ ไม่มีรายได้

☐ ต่ำกว่า 1,500 บาท

☐ 1,500 – 3,000 บาท

☐ 3,001 – 5,000 บาท

☐ 5,001 – 10,000 บาท

☐ 10,001 – 15,000 บาท

1.6 ที่อยู่

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

หน้า 2

ส่วนที่ 2 หัวข้อการให้บริการวิชาการที่ท่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

2.1 ด้านการเกษตร

- ☐ 1. การบริหารจัดการดิน/ปุ๋ย/น้ำ
- ☐ 2. การใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย
- ☐ 3. การตรวจคุณภาพ/ดิน/น้ำ/อาหาร/สารตกค้างผลผลิตทางการเกษตร
- ☐ 4. การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม/มลพิษ/การจัดการขยะ/การจัดการชุมชน
- ☐ 5. การใช้พลังงานทางเลือก/พลังงานทดแทน

2.2 ด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม

- ☐ 1. การประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
- ☐ 2. การส่งเสริมการเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว
- ☐ 3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชน

2.3 ด้านสาธารณสุข/สุขภาพ

- ☐ 1. การดูแลสุขภาพทางไกลโรค
- ☐ 2. การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ปลอดภัย
- ☐ 3. การใช้สมุนไพรพื้นบ้าน

2.4 ด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 8 ประเภท

- ☐ 1. โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ
- ☐ 2. โครงการพัฒนาด้านการเกษตร
- ☐ 3. โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม
- ☐ 4. โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ
- ☐ 5. โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข
- ☐ 6. โครงการพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร
- ☐ 7. โครงการสวัสดิการสังคม/การศึกษา
- ☐ 8. โครงการพัฒนาแบบบูรณาการ/อื่น ๆ.....

2.5 ด้านการท่องเที่ยว

- ☐ 1. การจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว
- ☐ 2. การเป็นมัคคุเทศก์
- ☐ 3. การศึกษาเส้นทางท่องเที่ยว
- ☐ 4. การบริหารจัดการกิจการที่พัก

2.6 ด้านการศึกษา

- ☐ 1. การจัดการเรียนการสอน/การจัดการหลักสูตร
- ☐ 2. การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยี
- ☐ 3. การผลิตสื่อการสอน
- ☐ 4. การจัดการในสถานศึกษา
- ☐ 5. การทำวิจัย/การเลื่อนวิทยฐานะ
- ☐ 6. การเมือง/กฎหมาย/การปกครอง
- ☐ 7. การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ตอนที่ 3 ช่วงเวลาการให้บริการวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

3.1 ช่วงเวลาที่ต้องการรับบริการวิชาการ

☐ วันธรรมดา จันทร์ – ศุกร์ ☐ วันหยุด เสาร์ – อาทิตย์

3.2 ช่วงเวลาที่ต้องการรับบริการวิชาการ

☐ ช่วงเช้า 08.00 น. – 12.00 น.

☐ ช่วงบ่าย 13.00 น. – 16.00 น.

☐ ทั้งวัน 09.00 น. – 16.00 น.

3.3 ระยะเวลาที่ต้องการรับบริการวิชาการ

☐ 1 วัน ☐ 2 วัน ☐ 3 วัน ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ-ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการวิชาการเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสำรวจมา ณ โอกาสนี้ด้วย*****

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ภาคผนวก ข
แบบประเมินแบบสำรวจ

**แบบประเมินความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย
กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์**

วัตถุประสงค์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการรับบริการวิชาการเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ตามพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และเป็นแนวทางในการนำไปประกอบการดำเนินงานบริการวิชาการในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2ค จังหวัดเพชรบูรณ์ให้มีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการของชุมชนต่อไป

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาประเด็นคำถามในแต่ละข้อว่า **ตรงหรือสอดคล้อง** หรือไม่ และเมื่อพิจารณาแล้วโปรดแสดงความคิดเห็นโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และโปรดให้ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นของท่าน มีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง **แน่ใจว่า**ประเด็นคำถาม **ตรงหรือสอดคล้อง** กับการสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการของผู้รับบริการวิชาการในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2 ค

0 หมายถึง **ไม่แน่ใจว่า**ประเด็นคำถาม **ตรงหรือสอดคล้อง** กับการสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการของผู้รับบริการวิชาการในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2 ค

-1 หมายถึง **แน่ใจว่า**ประเด็นคำถาม **ไม่ตรงหรือไม่สอดคล้อง** กับการสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการของผู้รับบริการวิชาการในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2 ค

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่าน โปรดใช้เวลาในการตรวจสอบความสอดคล้องของประเด็นคำถามกับการสำรวจความต้องการรับบริการวิชาการของผู้รับบริการวิชาการในพื้นที่เป้าหมาย กชช. 2 ค เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 21-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี ☐ 61 ปีขึ้นไป

3. การศึกษา

☐ ไม่เคยเรียน ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ อนุปริญญา/ปวส. ☐ บริญญาตรี

4. อาชีพ

☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง ☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ☐ เกษตรกร
☐ รับจ้างทั่วไป ☐ว่างงาน/ไม่มีงานทำ ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของท่านและครอบครัว

☐ ไม่มีรายได้ ☐ ต่ำกว่า 1,500 บาท ☐ 1,500 – 3,000 บาท
☐ 3,001 – 5,000 บาท ☐ 5,001 – 10,000 บาท ☐ 10,001 – 15,000 บาท

6. ที่อยู่ ตำบล.....อำเภอ.....

ตอนที่ 2 หัวข้อการให้บริการวิชาการที่ผ่าน/องค์กร/ชุมชนต้องการรับบริการวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประเด็น	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	1	0	-1	
1. ด้านการเกษตร				
1.1 การบริหารจัดการดิน/ปุ๋ย/น้ำ				
1.2 การใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย				
1.3 การตรวจคุณภาพ/ดิน/น้ำ/อาหาร/สารตกค้าง ผลผลิตทางการเกษตร				
1.4 การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม/มลพิษ/การ จัดการขยะ/การจัดการชุมชน				
1.5 การใช้พลังงานทางเลือก/พลังงานทดแทน				
2. ด้านการสร้างอาชีพ/รายได้เสริม				
2.1 การประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้				
2.2 การส่งเสริมการเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว				
2.3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชน				
3. ด้านสาธารณสุข/สุขภาพ				
3.1 การดูแลสุขภาพห่างไกลโรค				
3.2 การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ปลอดภัย				
3.3 การใช้สมุนไพรพื้นบ้าน				
4. ด้านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 8 ประเภท				
4.1 โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ				
4.2 โครงการพัฒนาด้านการเกษตร				
4.3 โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม				
4.4 โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ				
4.5 โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข				
4.6 โครงการพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร				
4.7 โครงการสวัสดิการสังคม/การศึกษา				
4.8 โครงการพัฒนาแบบบูรณาการ/อื่น ๆ.....				
5. ด้านการท่องเที่ยว				
5.1 การจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว				
5.2 การเป็นมัคคุเทศก์				
5.3 การศึกษาเส้นทางท่องเที่ยว				
5.4 การบริหารจัดการกิจการที่พัก				
6. ด้านการศึกษา				
6.1 การจัดการเรียนการสอน/การจัดการหลักสูตร				
6.2 การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต/เทคโนโลยี				
6.3 การผลิตสื่อการสอน/				
6.4 การจัดการในสถานศึกษา				

ประเด็น	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	1	0	-1	
6.5 การทำวิจัย/การเลื่อนวิทยฐานะ				
6.6 การเมือง/กฎหมาย/การปกครอง				
6.7 การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ				

ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ – นามสกุล นางรัตดา สำราญพันธุ์
Mrs. Radda Samranpun
2. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 3670701101414
3. ตำแหน่งปัจจุบัน เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
4. ฝ่าย งานบริการวิชาการ
5. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
อำเภอ จังเพชรบูรณ์ 67000
โทรศัพท์ 056 – 717141
Email: r.m.radda@gmail.com

- ## 6. ประวัติการศึกษา

วท.ม. (เทคโนโลยีโลจิสติกส์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร 2553
 บร.บ. (การตลาด) สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
 สุวรรณภูมิ 2548